

Şilili öğrenci Carmen Gloria Quintana

“Özgürlük ışığı gözleri açmalıdır”

Şili’li öğrenci Carmen Gloria Quintana’nın BM İnsan Hakları Komisyonu’nun 43. Oturumunda verdiği ifadede bölümler sunuyorum.

Sayın Başkan, 2 Temmuz 1986 günü, Sivil Assamblé’nin çağrısıyla yapılan, ülke çapındaki bir greve katılıyordum. O gün, Birleşik Devletler’de yaşanan, Şili’li sürgün bir ananın oğlu, ülkesine köklerini aramak için dönmüş 19 yaşında bir fotoğrafçı, Rodrigo Rojas Denegri’de oradaydı. Bundan, ülkesinde kaybettiği yaşamına küçük bir şelam olması için söz ediyorum.

Mahalleimizdeki kitlesel bir toplantıya doğru yürürken, sivil bir kamyonun içinde, savaş üniformaları giymiş, silahlanmış ve yüzlerini siyaha boyamış bir askeri devriye bizi izliyordu. Rodrigo ve beni yakaladılar ve kaba küfürler ederek hayvanca dövmeye başladılar. Sivil elbiseli iki kişi ve askerlerle dolu iki araç daha geldi ve işkencecilerin sayısı 30’u aştı. Bir tanesinin elindeki kutuda yancı bir sıvı vardı. Rodrigo yaralı baygın bir halde yere düşmüştü bile, yediği

Carmen; mücadele devam ediyor

hayvanca darbeler, tekme-ler, yumruklar yüzünden her yanından oluk oluk kan akıyordu.

Beni dövmeye devam ettiler. Askerlerin komutanı, ağzıma kaçtığı için direnmemeye rağmen elindeki sıvıyı baştan aşağı üzerimize döktü. Bütün askerler bize gülmüyordu. Elimle ağzımı silerken üzerimize patlayan bir şey atıldılar ve insandan meşaleler gibi alevler içinde kaldık. Ben ateşi söndürmek için sıçır ve yerde yuvarlanırken bir askerin tekmesiyle birçok dişimi kaybettim. Daha sonra ola-

kın tanıkları askerlerin bizi dakikalarca yanmaya terkettiklerini söylediler. Neredeyse şüursuz bir şekilde, bizi battaniyelere sardıklarını ve paket atar gibi bir arabaya atıldıklarını hatırlıyorum. Daha sonra, saldırı yerine 25 kilometre uzakta, bizi bir çukurun içine fırlattılar. Bütünyle şeklini kaybetmiş, yüzü kapkara yanmış açık bir yara haline gelmiş, dudakları beyazlaşmış olan ve burnu kanayan bir adamın beni sarmasıyla kendime geldim. Bu Rodrigo’ydü. Ellerimiz ve ayaklarımızı kanatarak çukurdan çıktık ve güçlükle, yardım aramak için yürüdük. Birçok otomobil sürücüsü, manzardan korkarak yolunu değiştirdi, ta ki bir adam bize yardım edip polis çağırana kadar. Hastaneye götürülmemiz iki saati buldu. Orada teşhis, vücudumuzun yüzeyinin % 62’sinden fazlasında, ağır ikinci ve üçüncü derece yanık olarak kondu.

Veronica Denegri, Şili’ye dönmesi yasaklanmış insanlar listesinde adı olan Rodrigo’nun annesi, 5 Temmuz’da geçici olarak ülkeye döndü. Bir gün son-

ra, Rodrigo yanık, yediği korkunç dayak ve yeterli tedavinin yapılmaması sonucu öldü.

Sayın Başkan, Daha sonraki haftalarda Silahlı Kuvvetler, başkomutan General Pinochet dahil, yığınla kanıta rağmen bu olaya askerlerin karıştığı yalanladılar.

O zamandan beri, yargı süreci yetkililer tarafından engelleniyor. Olaydan 8 ay sonra, yalnızca bir teğmen, Pedro Fernandez Dittus, ihmalen yargılandı ve yakın zaman önce, şartlı olarak 25 dolar kefaletle salıverildi. Nasıl böyle adaletsizlik ve taraflılık olabilir?

Sayın Başkan, bu komisyon önünde, tankların baskı altında oldukları ve engellendiklerini açıklıyorum; bazıları yakalanmış, bazıları kaçırılmış yada ölüme tehdit edilmiş, başka bazıları yakalanıp, kimseyle görüştürülmeden hapse atılmış, adı suçlarla itham bile edilmiş durumda. Bu olayların gerçekleştirilmesi, avukatlarımız 12 tanığın korunması için tedbir aldılar. Avukatlarımız da aşırı derecede, kaçırma ya kadar varan saldırılar yapıyor.

Şili’de katledilen insanlar için yapılan bir gösteri

Sayın Başkan, Sayın Temsilciler, sonuç olarak bu yetkili komisyon önünde açıkladığım düşünceleri toparlıyorum ve bu örneğin tek olay olmadığını söylüyorum.

Birincisi; Ben benzeri Şili’de birçok kez yaşanıp su yüzüne çıkmayan ve dikkat

edilmeye değer, yaşama hakkına yönelik ciddi bir saldırıdan hayatta kalan kişiyim.

İkincisi, Şili’de yaşanan genelleşmiş ve kurumsallaşmış insan hakları ihlallerinin kökenleri, bu ihlalleri mümkün kılan anti-de-

mokratik Anayasa’da ve askeri rejimin sürmesindedir.

Üçüncüsü; Benim davam yargı sisteminde ciddi eksiklikler olduğunu gösteriyor, özellikle, halkın korunmasının güvence altına alınabilmesi için yargının bağımsızlığına karşılanmasının önüne geçilmesi gerekiyor. Dördüncüsü; Ne yazık ki benim davam, Şili’de insan haklarının durumunun çok ciddi olduğunu ve 1974’den beri olduğu gibi uluslararası toplulukların özel ilgi alanı olması gerektiğini gösteriyor.

Sayın Başkan, sonuç olarak ve Rodrigo Rojas’ın ölümünün ve benim çektiğim acıların sonuçsuz kalmaması için ifademim, komisyonun yetkilerine uygun olarak, açıkça ve yanlış anlamaya meydan vermeden, Pablo Neruda’nın ülkesindeki insan hakları ihlallerini kınamasına yardımcı olmasını dilerim. Neruda, Şili’ye ve dünya’ya ait bu şair şöyle yazmıştı. “Bu kritik dakikada, bu yarıp sönen ıstırapta, ışık yarı açık gözlerden içeri girecek. Şilili’ler için özgürlük, barış ve adaletin yarımını umudu bu ışık. Çok teşekkür ederim.

UÖB 15. Kongresi Havana’da toplandı

Uluslararası Öğrenciler Birliği’nin (IUS) 15. Kongresi 15-22 Kasım 1987 tarihinde Havana’da toplandı. Gazetemiz yayına hazırladığı sırada sürmekte olan Kongre ile ilgili bilgi ve haberlere önümüzdeki sayılarda yer vereceğiz.

Kongre öncesi yapılan yerel ve bölgesel toplantılarla IUS Yürütme Kurulu oturumlarında Kongre’de öncelikle ele alınması ve tartışılması gereken konu ve sorunlar şekillendi. Bunlara arasında şu konular sayılabilir:

• Günümüzün en hayati global sorunu olan nükleer savaş tehdidinin bertaraf edilmesi, silahlanma yarışının özellikle de nükleer silahların ortadan kaldırılması yolunda katkılarının sekillendirilmesi; silahsızlanmanın diğer sorunların çözümüne etkisinin somutlanması;

• IUS üyesi pekçok örgütü yakından ilgilendirdiği üzere sosyo-ekonomik gelişme ve acil çözüm bekleyen global sorunların çözümüne getirilecek katkılarının güçlendirilmesi bu sorunların eğitim sorunları ve öğrenci gençliğin hakları ve çıkarları ile denilen yakından bağlantılı olduğunun vurgulanması; öğrencilerin bu doğrultuda en geniş biçimde ferahlanma ve gelişme için en geniş biçimde deney akının araştırılması;

• Ulusal kurtuluş, demokrasi ve sosyal ilerleme mücadelesi veren halklarla dayanışmanın daha güçlü olarak ve zengin biçimlerde örgütlenmesi; bu doğrultuda IUS Kongresi’nin Latin Amerika’da ilk kez toplanıyor olmasından da hareketle bölge ülkeleriyle özellikle Nikaragua ile dayanışma konusunda öğren-

ciler arasında dünya çapında bir kampanyanın teşvik edilmesi;

• Eğitimde reform ve demokratikleşme, öğrenci haklarının tam olarak tanınması için yalnızca IUS üyesi örgütler arasında değil, işbirliği yapılması mümkün diğer güçlerle de en geniş biçimde deney atarımı ve işbirliğinin ger-

çekleştirilmesi yolunda somut, yapıcı, sonuç alıcı öneriler getirilmesi; bu arada orta öğretim öğrencilerinin örgütlenmesine de yoğun dikkat sarfedilmesi;

• Uluslararası işbirliği konusunda basın-yayın, öğrencilerle ilgili spor, kültür, turizm vb. faaliyetlerinin de daha etkili biçimde sürdürülmesi.

Carmen:
“Özgürlük ışığı gözleri açmalıdır”

Sayfa 12

Biröl Koçak:
7 yıl sonra güneşe merhaba!

Sayfa 5

Genç Olmak

Ali Yaşa

Sayfa 4

Demokratik kitle örgütlenmesine genel bir yaklaşım

Akın Çeliker

Sayfa 6

Beşiktaş kalecisi Rade Zalat’la söyleşi

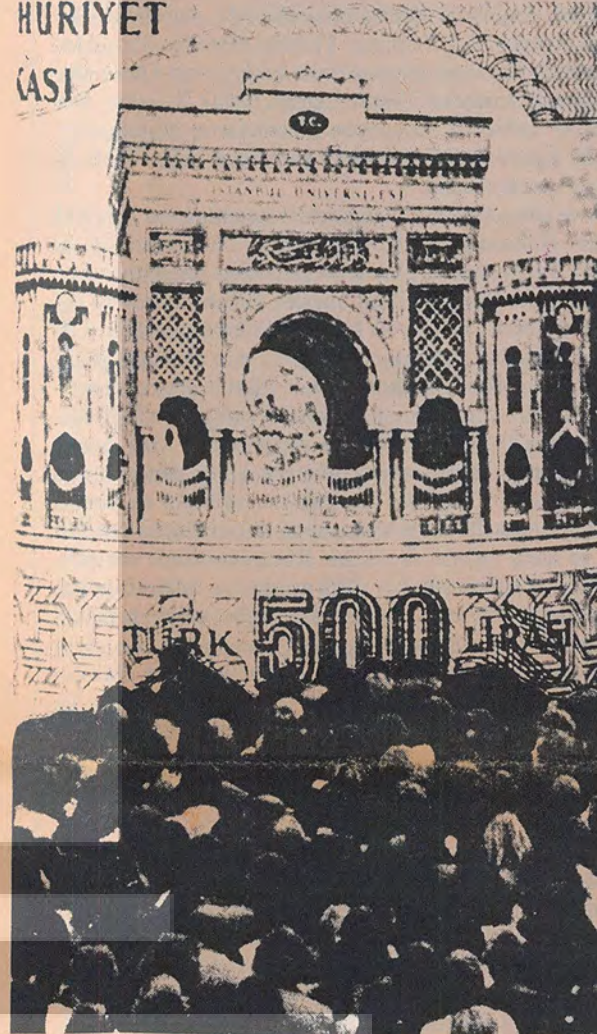
Sayfa 10

Gençlik Dünyası

Aylık Gazete Sayı 2 Aralık’87

300 TL. (KDV dahil)

➔ Harç uygulaması öğretim olanaklarının genişletilmesi değil, maddi olanagi olmayan milyonlarca öğrencinin okuma hakkının ortadan kaldırılmasıdır.

➔ Öğrencilerden alınan 50 milyon öğrenciler için harcandığı tek örnek 150 milyona Dokuz Eylül Üniversitesin’e alınan iki otobüs.

Teknik Liselerde “yasal” sömürü: OSANOR

İşyerinin bekçisiyle sohbet edip sigaralarımızı içtikten sonra birlikte demir bir kapıdan içeri giriyoruz. Bekçi bizi stajyer öğrencilerin yanına götürdükten sonra ayrılıyor. Fotoğraf çektiğimizi gören öğrenciler, makinalarının başından ayrılmaz yanımda geliyorlar. Tanışıyoruz, hemen hangi gazeteden geldiğimizi soruyorlar. Biz de, kendilerine gazetemizin ilk sayısını uzatıp “yeni çıkıyor” diyoruz. İşyerindeki durumlarını anlatmalarını istiyoruz. Çekinerek kabul ediyorlar. “Biz burada 10 kişi çalışıyoruz. Yaşamıza uygun asgari ücretin % 30’unu alıyoruz. Yani ayda 18.000 TL. Okullar açıldığında bu yana staj görüyoruz, günde 8 saat çalışmamız gerekirken 3 aydır 10-11 saat çalışıyoruz. İş pedagojisi eğitimi görmüş usta eğitimcilerin bizlerin başında durması ve bizlere pratik-teorik bilgiler vermesi gerekiyor. Ama böyle bir usta yok. Yapacağımızı işi gösterip 3 katımız

yüksekliğindeki makinalarla karşı karşıya bırakıyorlar. İşyerini temizlemek, süpürmek gibi işleri bizler yapıyoruz. Haftada 3 gün staj yapıyoruz. Diğer iki günde ise sabah 8 akşam 19 ders görüyoruz. Hafta sonu sinemaya, tiyatroya gitmek çok zor. Yorgunluktan ve derslerden soğakça çıkamıyoruz, televizyonla yetiniyoruz.

5 Haziran 1986 yılında çıkan “Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu” meslek ve teknik lisesi öğrencilerine, işyerlerinde staj imkanı sağlayıp yetkinleşmelerini öngörüyor. Bu sisteme “Öğrenci Sanayi Organizasyonu” (OSANOR) adı veriliyor. Bu sisteme göre: 50’den fazla işçi çalıştırın işyerlerine stajyer öğrenci çalıştırma zorunluluğu kon-

nuluyor. (İşyerinde çalışan işçi sayısının en az % 5’i en fazla % 10’u oranında) 50’den az işçi çalıştırın işyerleri de staj eğitimi veriyor, fakat zorunlu değil! Beceri eğitimi veren işyerleri, iş pedagojisi eğitimi görmüş usta öğreticileri stajyer öğrenci eğitimcileri görevlendiriyor ve günde 8

Devamı 7. sayfada

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Murat Gökberk

Depolitizasyon; son zamanlarda sözü çok edilen, evde, okulda, işyerinde, TV’de, basında gençliğe karşı saldırı, kişilikleştirme politikası olarak kullanılan, günlük yaşamımızın içine girmiş bir kavram.

Nüfusumuzun yarısına yakın kısmının genç olduğu-

nu düşünürsek bu depolitizasyon saldırısının toplumun ne kadar büyük bir kısmını hedeflediğini anlayabiliriz.

12 Eylül rejimiyle birlikte binlerce gencin ideolojik suçlamalarla işkenceden geçirilip hapse atıldığını, varolan örgütlenmelerin dağıldığını biliyoruz. Bu dönem bütün kurum ve mekanizmalarıyla

birlikte hâlâ devam ediyor. Genç olup kahvede toplu oturmamanın, güvenlik görevlilerin gözüne çarpmamanın, sesini biraz yükseltmenin riski göze alınmayacak kadar büyüktü. Gençliğe karşı girişilen bu huruç hareketi arkasından gelen bir ideolojik kampanya ile tamamlandı ve Devamı 7. sayfada

Harçlar nereye harcanyor?

1984 yılında başlayan “Yüksek Öğrenim öğrencilerinden harç alma uygulaması” eğitim yapabilmek için öğrencilerden harç alınması gerekçesi başta sağlık olmak üzere beslenme -spor vb. faaliyetlere kaynak oluşturması” amacıyla açıklanıyordu. Ama harç uygulanmasından sonra bu yönde en ufak bir değişiklik bile söz konusu olmasa. Üstelik öğrenciler-

den % 20 tutarında ilaç giderinin alınmasına başlandı. Harç uygulaması, çoğaltılabilecek örneklerle de görülebileceği gibi, belirtilen amacından çok uzaktır. Üniversite ve yurt yemekhanesinde çıkarılan yemeklerin kalite ve beslenme yönünden sağlıklı uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur. Öğrencilerin barınma sorunu tüm yetersizliğiyle ortada durmaktadır. Öğrencilerin sosyal ve kültürel çalışmaları tamamen ortadan kaldırılmış bulunmaktadır. Verilen kredilerin komikliği öğrencilerin bir haf-

talık gereksinimlerini karşılamaktan bile uzaktır. O halde harçlar nerelerde kullanılmaktadır? 1986-1987 öğrenim yılında 38.000 öğrencinin okuduğu 1. Üniversitesinde toplanan harç miktarı 4 milyar TL’dir. Toplam üniversite ve yüksek okula okuyan öğrenci sayısının 481.690 olduğu göz önüne alındığında toplanan harç miktarı yaklaşık 50 milyar TL’dir. Ağırlıklı olarak devlet bankalarında, bilhassa Ziraat Bankası ve Vakıflar Bankası’nda toplanan harçlar, batan şirketleri, bankaları kurtar-

makta veya işverenlerimize kredi sağlamakta kullanılmaktadır. Hükümetin TÖ-BANK’ı kurtarma operasyonundan sonra harçların bir kısmı bu bankaya kaydırılmıştır. Bu paraların çok küçük bir kısmı da öğrenciler adına, ilgisiz yerlere harcanabilmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesi’nde geçen yıl toplanan 1 milyar 700 milyon tutarındaki harcın 150 milyon lirası iki otobüs alınması için kullanılmıştır. Bu toplanan paraların nerelerde ve ne amaçla kullanıldığı henüz bilinmemektedir. Devamı 7. sayfada

Gari Kasparov kendisini anlatıyor

Dünya Satranç Şampiyonluğu ünvanı maçı şu günlerde iki Sovyet yurttaş, Gari Kasparov ile Anatoli Karpov arasında İspanya’nın Sevilla kentinde sürüyor. Şampiyona ile ilgili haberler dünya basınında yer alırken, İspanya’da yayınlanan El Pais gazetesi haftalık eklerinden birinde Kasparov’un anılarından bölümler yayınladı. Aşağıda bu yayından bir derleme sunuyoruz.

“Köklerim Bakü’de. Bunu xilme başka dünyaları fethetmeye gittiğimde bana kuvvet veriyor, döndüğümde ise huzur. Bakü’nün benim için taşıdığı önemi anlatmak güç, çünkü Bakü demek farklı şeyler demektir. O hem karardır, hem ısılıdır. Petrolün do-layısı kara, pamuğuyla parlak. Eski ve yeni dünyanın teması. Bulunduğu bölge düznelere milliyeti, pekçok dili kapsar, binaları farklı kültürleri yansıtır.

Anne tarafım Kasparovlar Ermenidir, baba tarafım Weinteliner ise Yahudi, yani benin yarıya boyuyum. Kasparovlar Ermenistan’dan Kafkaslar arası gelişmiş sanırım; nesillerdir buradalar. Weinteliner ise 19. yüzyılda petrole akın sırasında Almanya’dan

usta ve junior’lar şampiyonu olmuştum. Artık satrancın mesleğim olacağı belli olmuştu. Babamı çok iyi hatırlıyorum, öldüğünde çok küçük-tüm. Hâlâ onun bir fotoğrafını hep yanımda taşıyorum. Onu bir kahraman ya da aziz gibi görüyordum. Yüzü benimkine çok benziyor, burnum dışındaydı. Güçlü ve güzel bir yüzü var. Kanserden öldüğünde 39 yaşındaydı. Hastalığının sonlarına doğru onu görmemi istememişti, kendisini o halde hatırlamamı istemiyordu ve sanırım beni korkutmuştu. İnsanlar benim bu konuda konuşmak istemiyordu, ben de onun biliyordum. Babamın ölümünden söz etmek yaşağa dönmüştü. Sormaya Devamı 7. sayfada

Devamı 7. sayfada

Nikaragua, umudumuz ve geleceğimiz

U.Ö.B Yürütme Komitesi 27-29 Ocak 1987 tarihleri arasında Etyop’ın başkenti Adis Ababa’da yaptığı toplantılar ABD’nin Nikaragua ve Orta Amerika’daki kışkırtıcı ve müdahaleci politikalarına karşı tüm dünya öğrencilerini dayanışmaya çağırılmıştı. Nikaragua ile dayanışma kampanyasının projelendirilmesi ise şöyleydi:

1. Proje: Kahve-Hasat tugayları; Yaklaşık 30 öğrenciden oluşan öğrenci Tugayları Ocak 1988’de 6 hafta boyunca kahve hasatında çalışacaklar.

2. Proje: Öğrenci değişimini, Üniversiteler arası birliği ve bağış kampanyalarını geliştirmek için dayanışma ve gerçekleri anlatma gezileri.

Bu amaçla, Avrupa’ya, Orta Amerika’da Nikaragua - El Salvador ve Guatemala - Costa Rica’ya geziler düzenlenmesi Adis Ababa toplantısında karara bağlanmıştı. Avrupa’ya düzenlenen geziye NUÖB temsilcisi Donilo Perez katıldı. UÖB’ne dayanışma kampanyasından ötürü teşekkür eden D.Perez başkanlığındaki heyet, F.Almanya, Belçika, Hollanda ve İsviçre’ye gitti. Çeşitli üniversitelere düzenlenen gezilerin yanı sıra hükümet temsilcileri, AET Parlamento’ları ile görüşmeler yapıldı. Hamburg’da ise 10.000 kişinin katıldığı bir dayanışma mitingi yapıldı.

3. Proje ise, maddi destek kampanyası.

Okul ve tıbbi yardım gereçlerinin toplanarak Nikaragua’ya gönderilmesi. Nasıl yardım edebiliriz? 1- Maddi yardım toplama kampanyası

2- Toplantılar 3- Bağış toplama kampanyası 4- Tugaya katılmak isteyenleri hazırlama çalışması örgütleyerek katılabiliriz.

Hikaye-i torpil

"12 Eylül 1980 rejimi ile getirilen YÖK düzeninin tam da rejimin karakterine uygun ve o yapının ne denli çürük, asalak bir yapı olduğu somut kanıtlarıyla yavaş yavaş ortaya çıkıyor. Ortaya çıkanlar elbette bir aysbergin dışardan görünen bölümü kadar küçük. Toplumda yedi yıldır deli gömleği giydirmeye çalışan 12 Eylül tümüyle aydınlanmadıkça Türkiye halkı demokrasi kavgasında gerçek kazanımlara yönelemeyecektir. Gerçekleri su yüzüne çıkarmak görevi elbette halkımızın ve gençliğimizin en diri güçlerine yerine getirilecek ve bu çabaları örgütlü bir halk muhalefetine kanalizale edilebildiği ölçüde gerçek değeriने ulaşacaktır."

1.11.1987 tarihli Milliyet Gazetesi'nde "Torpilci Profesör" başlıklı haberi hemen hemen hepimiz ibretle okuduk. Haberi tekrar ele almamızın önemli nedenleri vardı. Bunları haberin akışında da şaşkınlıkla okuyacağımıza eminiz.

Önce Milliyet Gazetesi'nde yayınlanan haberi kısaca özetleyelim. Habere YÖK Üyesi Prof. Dr. Mahir Büyükpamukçu'nun kendi el yazısıyla ve imzasıyla yakın bir dostunun (İhsan Saygın) oğlu Tuncer Saygın için torpil istediği ortaya çıkarılmıştı. Söz konusu mektup o tarihlerde Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde öğretim üyesi olan Doç. Dr. Tahir Hatiboğlu'na yazılmıştı. Doç. Dr. Hatiboğlu'ndan istenilen ise öğrencini kendi kaldığı "Anatomi ve Histoloji-embriyoloji" derslerinden geçirmesiydi. YÖK üyesi Prof. Dr. Mahir Büyükpamukçu 9 Haziran 1982 tarihli mektubunda Doç. Dr. Hatiboğlu'ndan isteklerini su cümlelerle dile getiriyordu;

"Tahir Bey, Yakın dostum İhsan Saygın Bey'i size gönderiyorum. Öğulunun (Tuncer Saygın) bir problemi vardı. Probleminin çözümü için yardımınızı, hassasiyetinizi rica ederim. Selam ve sevgilerimle. İmza."

9-6-1982
Tahir Bey:
İhsan Saygın'ın oğlu Tuncer Saygın için torpil istediği ortaya çıkarılmıştı. Söz konusu mektup o tarihlerde Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde öğretim üyesi olan Doç. Dr. Tahir Hatiboğlu'na yazılmıştı. Doç. Dr. Hatiboğlu'ndan istenilen ise öğrencini kendi kaldığı "Anatomi ve Histoloji-embriyoloji" derslerinden geçirmesiydi. YÖK üyesi Prof. Dr. Mahir Büyükpamukçu 9 Haziran 1982 tarihli mektubunda Doç. Dr. Hatiboğlu'ndan isteklerini su cümlelerle dile getiriyordu;

Ancak, Prof. Dr. Büyükpamukçu'nun isteği yerine gelmeyecektir. Çünkü Doç. Dr. Hatiboğlu böyle bir isteği geri çevirmişti. Adı geçen öğrenci ise derslerinden kaldığı için okuldan -belge alarak- atılmıştır. Bu olaylardan yaklaşık 10 ay sonra da, 5 Mayıs 1983 günü 1402 sayılı yasa ile

Adı geçen veli daha önce de gelerek, MGK Üyesi Org. Tahsin Şahinkaya'nın sınıf arkadaş olduğunu, kendisinin selamı bulunduğunu ve problem çözülürse istediğini makama getirileceğini ilişkin söz verdiğini söyledi."

Konuyla ilgili sözlerine devam eden Doç. Dr. Hatiboğlu,

Selamı sınıf geçirmede, okul değiştirdi.

lu, "Velinin bu isteğine karşı çıkarak, benim için makamın en iyisinin öğretim üyesi olduğuna söyledim. Generalin selamı etkili olmayınca, velinin YÖK üyelerinden korkar kanıslaya bu mektubu getirdiği kanısındayım" dedi.

-Hatiboğlu'nun yapmadığını başkaları yaptı - Söz konusu öğrenci (Tuncer Saygın) için gerek zamanın orjenerali gerekse YÖK üyesi Büyükpamukçu yaptıkları girişimlerden sonuç alamamışlardı. Sonuç alamayınca da başka bir yolu denediler. Ve bunda başarılı oldular.

1982 öğretim yılında Anatomi ve Histoloji-embriyoloji derslerinden kalan öğrenci Tuncer Saygın'ın okuldan atılması gerekliyordu. Ama olayın iç yüzü böyle değildi. Edindiğimiz bilgilere göre, Gazi

Bu sayımızda başlayarak, her sayıda bir Öğrenci Derneği'ni yönetici veya üyelerinin ağzından anlatan, dernek konusunda, her öğrencinin düşüncelerini dile getirdiği bir köşemiz olacak. Köşenin amacı, hem derneklerin birbirlerinin deneyimlerinden faydalanabilmelerini sağlamak, hem de dernekler konusunda ve öğrenci hareketinin örgütlenme biçimine yönelik öneri ve düşüncelerin aktarılmasını sağlamak olacak. Her öğrencinin kendi sorunlarına sahip çıkacağı inanındayız. Sorunların çözümünün yolunu da hep beraber üretmeliyiz.

Köşenize gönderdiğiniz yazıların her sayıdan fazla olmaması, başlığının konulması ve resimlenmesini istiyorsanız fotoğrafın gönderilmesi, daha telâşsız çalışmamıza yardımcı olacak.

Gençlik Dünyası

T.Ü.Ö.D. şenlik düzenledi

Tüzel kişiliğini kazanmış olan Trakya Üniversitesi Öğrenci Derneği (T.Ü.Ö.D.) 19.11.1987 tarihinde şenlik düzenledi. Edirne Ayva-zoğlu sinemasında yapılan şenliğe 650 kişi katıldı. Büyük bir öğrenci grubunun ayakta seyretmek zorunda kaldığı şenlik dernek çalışmalarını kitlelere tanıtmayı amaçlıyordu.

Dernek Başkanı'nın açılış konuşmasıyla başlayan şenlikte Tıp Fakültesi öğrencilerinin hazırlandığı

folklor oyunları, gitar dinletisi ve halk müziği konserinin yanı sıra Hasan Kaplan ve Grup Yorum yer aldı.

Yaklaşık 3.5 saat süren şenlikte, emniyet görevlilerinin telsizleriyle programı engellemeye çalışmaları seyrinin yoğun alkışlarıyla etkisiz kaldı.

Kitleleşme yolunda önemli bir adım daha atmış olan T.Ü.Ö.D. Edirne'deki öğrenim hayatına canlılık getirdi.

Polis basının girmesine ve fotoğraf çekilmesine izin vermedi. Şenlikle ilgili çekilen tek fotoğraf

KURULTAYA DOĞRU

Özerk ve Demokratik bir Üniversite

Nejat N. Kazan

A rtık ıplığı iyice pazara çıkan YÖK'ten, onun 7 yılı aşan üniversite yaşamında yol açtığı tahribatın epeyce çok edildi, yazıldı çizildi. Şimdi önümüzde adı bile güzel bir hedef var: Özerk ve Demokratik bir Üniversite. Açık ki, bu hedef yarımın halk üniversitesi değil, bugünün üniversitesi içindir. Özerk ve Demokratik bir üniversite yaratmak, düzen sorunu olmamakla birlikte, rejim (Dikkat ediniz, düzen değil, rejim diyorum.) sorunudur. Hayatın ve toplumun bütün alanlarında anti-demokratizm süregelen, salt üniversitelerin demokratikleştirilmesi elbette mümkün değil. Zaten akademik-demokratik mücadelenin özü de burada. Akademik kazanımlarımız, demokratik kazanımlara sıkı sıkıya bağlı. Üniversiteler demokratikleşirilmelidir derken, rejim(!) sorunu hep gündemimizde olacaktır. Öğrenci Dernekleri, Özerk ve Demokratik bir Üniversite hedefini amaç maddelerine yazarken, demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması mücadelenin ayrılmaz bir parçası olduklarını unutmamalıdır.

Özerk ve Demokratik Üniversite uzun erimli ve çok yönlü bir mücadele ile gerçekleştirilecektir. Nasıl ki Öğrenci Dernekleri diğer demokrasi güçleriyle dayanışma içindeler, demokrasi güçleri de Özerk ve Demokratik Üniversite mücadlesinde öğrenci dernekleri ile dayanışma içinde olmalıdır.

Özerk-Demokratik Üniversite Kurultayı'na ilişkin tartışmalar, öneriler, gelişmeler öğrenci derneklerinde, demokratik kesimlerde sürüyor. 4-5 Temmuz Türkiye Öğrenci Dernekleri Toplantısında Kurultay çalışmalarının başlatılması kararı alınmış ve öğrenci dernekleri Teknik Eğitim, Sağlık Bilimleri, Sosyal Bilimler dallarında komisyon çalışmalarını başlatmışlardır. Şimdi mesele, adına kurultay yapılacak olan "YÖK alternatifi"ni netleştirmek.

Özerk ve Demokratik Üniversite'ne ne olduğunu anlamak gerekıyor. Üniversitenin özerkliği nedir? Demokratikliği ne demektir? Tartışmaların eksenini bu çerçevede olmalıdır ve giderek komisyon çalışmaların, meslek kuruluşların ve öğretim üyelerinin türünü ile ete kemige büründürülmelidir. Önce özerkliğe kısaca değinelim. Üniversitenin özerkliği idari, mali ve bilimsel alanda sözkonusudur. İdari özerklik; üniversitedeki yönetim organlarının üniversite çalışanları, öğrenciler ve öğretim üyeleri sayacağına seçilmesidir. Mali özerklik; üniversite harcamalarının üniversite içinde denetlenmesi ve belirlenmesidir. Bilimsel özerkliği ise; eğitimin ne olması ve nasıl yapılması gerektiği konusunda üniversitenin kendisinin söz ve karar sahibi olmasıdır. Kütüphanelerde sakınca(!) kitaplar aranamamalı, her türlü araştırma, laboratuvar imkanları olmalıdır. Besbelli, bilimsel özerkliğin yetersizliği maddi zemin için idari ve mali özerklik gerekli koşuldur. Ayrıca bu tür bunlardan daha önemlisi üniversiteden yayılacak olan özgürlük havasıdır. Her tür özerkliğin temelinde yatan iste bu özgür düşünme ve özgür eylem havasıdır. Meselenin kilidi "özgür üniversite"dir.

Tabii özgür üniversite aynı zamanda demokratik bir üniversitedir de. Üniversitelerin dışında ve üstünde denetim kurumları icat etmek, üniversitelerin demokratik niteliği ile bağdaşmaz. Son zamanlarda yenden mantar biter gibi biten "geçekodu üniversite"leriyle birlikte Türkiye'de 28 üniversite vardır. Tabii ki, bunlar arasında koordinasyon gerekli. Ancak bu koordinasyon işini bütün Türkiye'deki üniversitelerin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin örgütlenmesi ve denetlenmesi ile ilgilenen tayinle oluşturulmuş bir üst kurulun uhdesine bırakmak, olsa olsa üniversiteyi kışla sanmak demektir. Oysa her üniversitenin kendine özgü ayrı bir rengi vardır. Bunu görmezden gelen, giderek yok etmeye çalışan, "tek tip" kavramının aşığı bir zihniyetle bir yere varılmaz. Gücünü akademik tabandan alan, katılmı bir gelenek yaratan, özgür ve demokratik bir üniversite acil bir ihtiyaç olarak karşımızda duruyor.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, bir yandan YÖK'ün kaldırılması için verdiğimiz mücadelenin hızlandırılmasını ve yaygınlaştırılmasını, diğer taraftan onun yerine neyin ikame edileceğini de çok iyi tarif etmek zorundayız. Kitleleri iyice belirginleştirelimiz hedeflere yönelmek kolay değildir. Özerk-Demokratik ama daha önemlisi "Özgür Üniversite"yi en tam şekilde tarif edecek kitlelerin önüne koymalıyız. O zaman kitleleri bu mücadelaye kazanmak daha kolay olacak.

Türkiye'nin gündeminde, bir daha kimsenin onu oradan çıkarmaya gücünün yetmeyeceği şekilde, Özerk-demokratik üniversite meselesini sokmak istiyorsak, bütün gücümüzde Özerk-Demokratik Üniversite Kurultayı'nı kitlelere mal etmek için çalışmalıyız. Her demokratik çevreyi tartışmaya katmalı, tartışmaları derinleştirmeye gayret sarfetmeli, ve çıkarılan sonuçları net formüller şeklinde ifade etmeliyiz.

Ege Ü. Mühendislik ÖD Kurultay çağrısı yaptı

Ege Üniversitesi Mühendislik Fak. Öğrenci Derneği, yayınladığı bir bildiri ile üyelerini Özerk ve Demokratik Üniversite Kurultayı çalışma birimine katılmaya çağırdı. Demokratik Üniversitenin, toplumsal ilerlemelerin, iyiden, güzelden yana, emekçi halktan yana bir

İ.T.Ü. Teknik Eğitim Komisyonu çalışmalarını sürdürüyor

Özerk-Demokratik Üniversite Kurultayı için İ.T.Ü. bünyesindeki Mühendislik Fakültelerindeki Öğrenci Derneklerince oluşturulan Teknik Eğitim Komisyonu, yabancı dillerden yapılan teknik eğitim çevirileri ile çalışmalarını sürdürüyor. Daha sonra diğer teknik eğitim çalışmalarını birleştirecek olan rapor kurultaya teknik eğitim alanında tebliğ olarak sunulacaktır.

Teknik Liselerde yasal sömürü

Baştafı 1. sayfa

saat çalışma süresini öngörüyor.

Osanor'un amaçladıkları bunlar, olagelen hiçbir öyle değil: İşyerleri diledikleri kadar stajyer öğrenci alabilirler, öğretici usta görevini yapacak kimse yok. Stajyer öğrenciler günde 10 saatın üzerinde çalıştırılıyor. İşyerinden, bilgi ve becerisini geliştirme yönünde hiç bir şey alamıyor.

Bu kanun pratikte, belirlenen maddelerle çelişiyor. Çelişiminde 3 maddede var ki OSANOR'un temelini oluşturuyor. "İşletmelerdeki Meslek Eğitimi gören

öğrenciler toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt kapsamı dışında kalırlar. Eğitici personel grev ve lokavt kapsamı dışındadır." Bu-nun en çarpıcı örneğini 1986 yılının en büyük grevi olan Netaş grevinde, 150 stajyer öğrencinin "grev kırıcısı" olarak çalıştırılmasıdır. "İşletmelerde Meslek Eğitimi gören öğrencilere yaşına uygun asgari ücretin % 30'undan aşağı ücret ödenemez"

Ülkemizdeki Mesleki ve Teknik Eğitim yapan öğrenci sayısı 39 ilde 50.000'dir. İşyeri sahipleri 50.000 işçi çalıştırdığında yaklaşık 3 mil-

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Baştafı 1. sayfa

kenceye terk edilen gençler, bunların hepsi aynı politikanın doğul yanındadır. Kitlelerin en geniş anlamda politik dışı tutulmaları öyle boyutlara vardı ki, bir dönem yasalarla yer alan hakları bile savunmak "kanunun su saydığını bir fiil övmek"ten dolayı suç sayıldı. Rejimin en yetkili (!) organına bile "dilekçe vermek" kovuşturmayla tabii tutuldu. Hekimlerin idamları karşı olmaları, so-luğu mahkemelerde almaları yetti. Kitaplar yakıldı, hakkında yasaklama kararı bulunmayan kitaplar TV'den suç aleti olarak gösterildi, insanı hayrete düşü-recek suçlamalar ortalığı kap-sı kavurdu. "Sapık ideoloj-i" fasaryalarıyla ideolojiz-lenen üretimin, yaratılan değerin bölüşümünü içerir. Yani politika toplumdaki üretim ilişkilerinin bir anlamda ifade tarzıdır. Top-lumda yer alan sınıf ve tabakaların kendi aralarındaki yaptıkları çıkar çekilmesi-nin, iktidar mücadlesinin bir aracıdır.

Toplumsal sınıflara bölündüğü, ezen, ezilen ilişkilerinin hakim olduğu bir toplumda, tüm sınıfların çıkarlarına uygun bir politika izlemek egemen sınıfların

Harçlar nereye harcanyor?

Harçlar nereye harcanyor? "Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz", "Devlet maddi imkanlardan yoksun, başları öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmelerini amaçlar burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar." hükümlerine rağmen, bira-

layacak önlemler alınır." "Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz", "Devlet maddi imkanlardan yoksun, başları öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmelerini amaçlar burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar." hükümlerine rağmen, bira-

Harçlar nereye harcanyor? "Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz", "Devlet maddi imkanlardan yoksun, başları öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmelerini amaçlar burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar." hükümlerine rağmen, bira-

Harçlar nereye harcanyor? "Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz", "Devlet maddi imkanlardan yoksun, başları öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmelerini amaçlar burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar." hükümlerine rağmen, bira-

yar 500 milyon ödeyecek-ken, stajyer öğrenci eğitim-lerinde(!) yaklaşık 1 milyar ödeyeceklerdir.

"İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında Sosyal Sigortalar Kanununun 23, 24, 35 ve 42. maddeleri hükümleri uygulanmaz" Sosyal Si-gorta Kanununun belirtilen maddelerinin uygulanma-ması sonucunda işyeri mey-dana gelen kazalardan so-rumlulu olmamakla ve ulusal bayram ve tatil günlerinde stajyer öğrencilere ücret ödenmemektedir.

Staj yapıp daha iyi bir öğrenci olmak ve işinde

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Gençlik depolitizasyonu kıracaktır

Gary Kasparov kendini anlatıyor

yükselmek idealini taşıyan Meslek ve Teknik Lise öğrencilerinin bu yoğun çalışma ve sömürü ortamında idealleri sönmekte, uygulanan ekonomik model gereğince de sömürünün içinde yerlerini almaktadırlar.

Konusmamızdan sonra maclardan, hangi takımı tuttuğumuzdan konuşup tekrar görülebilmek dileği-mizle ayrılıyoruz.

1-Qraklık ve meslek eğitimi kanu-nu madde 22
2- Sendikalar bütçelerinin % 25'ini 1 Ocak 1987 tarihinden itibaren stajyer öğrencilerin eğitimi için ayrılan fona aktaracaktır. (3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Yasası gereğince)

3-Qraklık ve meslek eğitim kanu-nu madde 25

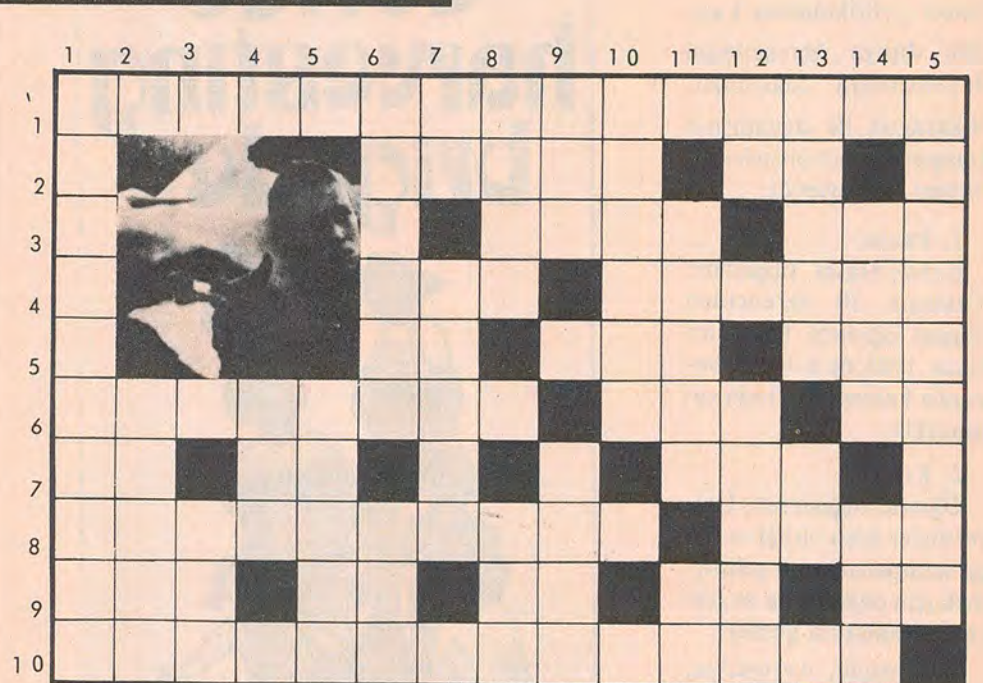
Olduğu çok küçük ol-mama rağmen babamın haya-tını ve özellikle eğitimim üze-rinde etkisi büyüktür. Bana coğrafya öğretir ve tüm dünya ilgilı duymayı teşvik eder-di. Beş yaşındayken bana ko-caman bir kur hüdiye etti ve Macellan'ın, Kolomb'un, Marko Polo'nun ünlü gezile-ri anlatı. En sevdiğim oyun kur üzerinde bu gezi yollarını okumak. Bunun so-nu olarak okula coğrafya-dan hep iyi notlar alırdım.

Tarihe de ilgi duydum, özellikle eski Roma'ya, Fransa, İspanya ve İngiltere'nin kral ve kraliçelerine. Bir keresinde İspanya'da bir turnuvada Britanya'nın büyük usta Raymond Keene, Anibal'ın seferleri ve Kartaca seferleri üzerine bilgi-me şaşımtı. Kendisi bu konu-da uzmandı. Bu alandaki ilgi-mi de babama borçluyum. Da-ha küçük yaşta dayken an-nemle babam müzik eğitimi görmeme karar vermişlerdi. Analitik yeteneğimi görmüşler-di, satranca olan ilğim üze-rine de düşünüyorlardı. (Babam benim bu oyuncu değildi, ama annem daha altı yaşındayken büyük bir yetenek göstermiş-ti, "harika çocuk" olarak gö-rülmüştü. Ama savaşın başla-dığı o yıllarda kimsenin sat-rançta pek fazla ilgi gösterecek hali yoktu. O korkunc günler-de sadece nasıl yiyecek bulu-nacağı düşünülüyordu.) Bu iş-tiyeğe girmekten çok önce bir bahar günü annemle babam görmemde ısrar etmişti. Hak-

ladığı bir problemi çözmeye çalışıyorlardı. Daha hiç sat-ranç oynamamıştım, ama dik-katle onları izliyordum. Bir süre sonra gereksizlikle bıraktı-rdım. Ertesi sabah onlara çözü-mü getiren bir hamle göster-dim. Çok şaşırmışlardı. Kah-valtadan sonra babam bana hamleleri ve notasyonu öğre-tti: Daha önce bana kimse öğ-retmemişti halde satranç tahta-sı mayacığını biliyordum. Babam "oyunun sonunu biliyorsan, başını da öğretmek iyi olur" diyerek açılış kurallarını öğre-tti. Altı ay sonra onu yenmeye başladım, altı yaşında artık hep ben kazanır olmuştum. Yedi yaşında Bakü'da Piyon-erler Sarayı'nda bana özel ders vermaye başladılar. Do-ku-z yaşındayken apandisit ameliyatı olmuştum. Amcam Leonid beni hastaneye götür-müş, ameliyatın ertesi günü de ziyaretime gelmişti. Odaya ge-lindiğinde yatığımı çok görünce panigie kapılmış. Hemşire onu doktorların odasına götürür-ken telaşlanacak bir şey olma-dığını söylemiş. Leonid odaya geldiğinde 10 doktorla Simul-tane satranç oynamakla meş-guldüm. On yaşımdayken sık sık durdurulur oldum. Dünya şampiyonu olduğum gün Mayakovski meydanında kutlamalar yapıldı, sadece kendim için değil, Bakü adın-da kazandığını biliyorlardı. Üstelik futbol takımı öyle ye-nilmişti ki şehrin bir başka za-fere ihtiyacı vardı!

Bakü'da petrol endüstrisi-nin kuruluşunda önemli bir yer olan dedem Kasparov yaş-lı bir komünisti. Beni çok er-ken yaşlarda siyaset ve felsefe ile tanıştıran odur. Daha son-ra-ları 20 yaşında Parti aday üyesi, 21 yaşında ise üye ol-dum. Önceki Cumhuriyeti-mizdeki Komsomol Merkez Komitesi'nde çalışırken, Şer-i-tüm Sovyetler Birliği Kom-somolunda Merkez Komitesi'ne seçilmiş bulunuyordum, bu bir onurdur. Yurdumuzun gençle-ri ile girişimiz gereken pek-çok sorun var. Ve ben önemli bir görevi yerine getirmek ist-iyorum."

BULMACA

Soldan sağa: 1- (1925-1966'da oluşturduğu dinsel bir konseptle birlikte, Sandinist Harekete katılan 1977'de Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin dış ilişkiler so-murlusu olan Nigaruga kültür bakanı ve ozan... 2- Gemilerde türül işleri kullanan demir halka... 3- Bir tür ceyvel... 3- Su bularında suyun akışı durdur-maya ya da serbest bırakmaya yarayan anahtar... 4- Bir meyvaya... 5- Özerk... 5- Duman lekesi... 6- Lenf sisteminin kumlu, çakıllı toprak... 7- Yankı... 8- Lenf sisteminin derinin açırı beyazlığı, tenin yumuşak olması... 7- Ya-banî hayvan barması... 9- Vilayet... 9- Çöden som sovak rüz-gârı... 8- Jack London'un kendi hayatını konu alan ünlü romanı... Bir kişi tarafından okunan ya da alınan mü-zik parçası... 9- Ince dantel... Güney Afrika Cumhu-riyeti'nin plaka ismi... 10- 1953-1980 yılları arasında yaşamış Auvers-sur-oise mer-diveni, papates yiyenler, sarı buğdaylar, Arles'i kadın adlı yapıtlarıyla tanınmış, tablolarında bunalmış, Tanrı ve işsiz kişilerin işlemini ünlü Hollandalı ressam.

Yukarıdan aşağıya: 1- Fotoğrafta bir entansiteanın gör-düğünüz "Gel ve Gör" adlı filmin yönetmeni. 2- Ava-nak... 3- Nâzım Hikmet'in soyadı... 4- Ödeme... 5- Sıcak bölgelerde denizden kesintisiz esen rüzgâr... 6- Mumyalama... 6- ekme... 7- Bir sayı... 8- Değirmen... 8- Üzge... 9- Masalı büyük yaratık... 9- Karşık renkli... Bir

Beşiktaş kalecisi Rade Zalad:

“Sosyalist ülkelerde spor, genellikle arkadaşlık, dostluk ve diğer insanî ilişkileri geliştirmeye dayanmaktadır.”

— Kısaca yaşam öykünüzü ve futbola nasıl başladığınızı anlatır mısınız?

Adım Fade soyadım Zalad, 26 Ekim 1956 yılında Belgrad'da doğdum. Futbola 1969 yılında Partizan'ın minik takımında başladım, 1984 yılına kadar Partizan takımında oynadım. Ondan sonra 1 yıl Titograd ve 1 yıl da Priştina takımında oynadım. Geçen yıl Türkiye'ye geldim ve Eskişehirspor'da top oynadım. Bu yıl Beşiktaş'a transfer oldum ve futbol yaşamıma burada devam ediyorum. Annem, babam, ben ve bir de kardeşimden oluşan bir ailem var. Evliyim, üç yaşımda bir kızım var. Ekonomik Fakültesini bitirdim; yani yüksek öğrenim gördüm.

Futbola, çocukluk çağında çok sevdiğim için başladım. Zaten Yugoslavya'da çocukların en çok sevdiği spor dalı futboldur. Ben de kendimi bildim bileli futbol oynuyordum.

— Türkiye'deki spor yapma koşulları ve spora ilginizi nasıl değerlendiriyorsunuz? Ülkenizle karşılaştırır mısınız?

Türkiye'deki spor yapma koşulları çok kötü. Türk halkı da en az Yugoslav halkı kadar sporu çok seviyor, ama dediğim gibi burada spor yapma koşulları; yani tesisler, alt yapı, öğretilen vb. çok yetersiz. Yugoslavya'da spor yapma koşulla-

rı, Türkiye'den çok daha iyi ve zannıyordum ki sporda Yugoslavya'nın başarılı olmasını sağlıyordum.

— Dünyada ve ülkemizde beğendiğiniz sporcu ve sanatçıları kimlerdir?

Dünyada sporcu olarak Maradona'yı, Schumacher'i ve Dragon Petroviç'i Türkiye'de ise Tanju ve Rıza'yı, sanatçı olarak Kadir İnanır'ı beğeniyorum.

— Ülkemizin kültür-sanat olaylarından en ölümlü yararılanabiliyor musunuz?

Türkiye'de müzik dinlemek ve televizyon seyretmek dışında kültür-sanat olayları ile pek ilgilenmiyorum. Televizyonda olan kültür-sanat olayları ile yetinmek zorunda kalıyorum. Tabii ki bu yeterli değil ama fazla boş vaktim olmadığında bu durum meydana geliyor. Dil problemim olduğu için pek fazla kitap da okuyamıyorum.

— Kapitalist ülkelerde ve Sosyalist ülkelerdeki spora bakış açılarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kapitalist ülkelerde spor olayı genellikle maddi temellere dayanmaktadır. Sosyalist ülkelerde ise spor, genellikle arkadaşlık, dostluk ve diğer insanî ilişkileri geliştirmeye dayanmaktadır.

Örneğin kapitalist ülkelerde başarılı sporcular çok kolay zengin olabilir. Oysa sosyalist ülkelerde bu

mümkün değildir, çünkü Sosyalist ülkelerde sporcular, spordan maddi kazanç sağlamayı amaç edinmemektedir. Bu alanda sporcular amatör ruh ile spor yapmaktadırlar.

— Sporun insanlar üzerindeki sosyo-ekonomik etkileri ve bunda kitle sporunun konumu hakkındaki düşüncelerinizi anlatabilir misiniz?

Spor yapan insanlar daha rahat ve daha olgun bir şekilde düşünmektedirler. Sosyal yaşantıları daha diler. Kitle sporu da insanların ilişkilerini artırdığı ve arkadaşlık, dostluk, arkadaşlık bağlarını kuvvetlendirdiği için çok önemli bir konumdadır. Zannıyordum ki "Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur" sözü de buradan gelmekteydi.

— Biraz da isterseniz Türkiye'ye dönebilir ve Beşiktaş'ın şu andaki durumunu konuşalım.

Şu an Beşiktaş'ın formu çok iyi durumda. Bu yıl hem ligde hem de kupada şampiyon olacağımızı tahmin ediyorum.

— Peki Gençlik Dünyası okuyucularına iletmek istedikleriniz varmı?

Gençlik Dünyası okuyucularına buldukları her fırsatta spor yapmalarını iletmek istiyorum. Hayat boyu sağlıklı ve mutlu olmalarını diliyorum.

“Doğu” rüzgarı “Batı” rüzgarını bastırdı

Dünya Jimnastik Şampiyonası Ekim ayı sonunda Hollanda'nın Rotterdam şehrinde yapıldı.

Hangi spor dalında olursa olsun tüm sporcular su veya bu ölüde, ama mutlaka jimnastik yaparlar, yapmak zorundadırlar.

Böyle olmasına rağmen jimnastik sporu seyirlik açıdan fazla kitlesel cazibeye sahip değildir. Diğer bir deyişle spektaküler bir spor dalı değildir jimnastik. Üstelik jimnastik estetik bakımdan en zengin spor dallarından birisi olduğu halde buyledir. Çünkü sıradan spor seyriscisine hitap eden, spordaki kalite ve estetikten

çok, gerilimdir, rekabettir. Takım sporlarının, ya da boks, tenis vb. bireysel de olsa yarışma değil karşılaşma niteliğindeki sporların fazla yığın-sal ilgi ve seyrici çekmemelerinin başlıca nedeni budur.

Tabii bu kadarla kalmaz. Bir spor dalı spektaküler olduğu ölüde kapitalist ülkelerde sermayenin de ilgisini çeker. Ve bu tür sporlar profesyonelleşirler, kapitalist pazar-da bir tür meta haline gelirler, reklam aleminin başlıca malzemelerinden biri olurlar; hepsinden de öteye sömürü ve baskı düzeninin yol açtığı sıkıntılardan bunalan insanların deşarj olmalarına hizmet ederek burjuva düzeninde bir tür süpab işlevi görürler.

Jimnastik ise spektaküler bir spor olmadığı için, insan vücudu gelişmesine hizmet bakımından birincil öneme sahip olduğu halde, profesyonel bir spor haline gelmemiştir, dünyanın her yerinde amatör olarak yapılır. Böyle olduğu da isabet olmuştur. Çünkü insanlığın gelişimini yakından ilgilendiren sporun, kapitalist pazarın daha fazla kâra yönelik kısıtlarından, yani profesyonellikten kurtarılıp, bilimsel bir anlayışla amatörleştirilmesi, spora sosyal yarar açısından bakanların her zaman güttükleri bir hedeftir.

Böyle düşünenlerin ne kadar haklı olduklarının en somut göstergesi, amatör spor dallarında sosyalist ülkelerin eriştikleri başarı düzeyidir.

“Batı”nın gelişkin kapitalist ülkeleri, maddi zenginliğin birikimi açısından “refah” düzeyine rağmen amatör

Jimnastiğin Rotterdam seyriscisi, amatör sporun anayurdunun sosyalizmi olduğu-na bir kez daha gösterdi. Şimdi gözler Seoul 88'de...

EN ÇOK MADALYA ALAN SPORCULAR

A	G	B	T
Şuşunovs (SSCB)	2	3	1
Dobre (ROM)	3	2	5
Bilozevçev (SSCB)	4	2	6

TOPLAM

A	G	B	T
SSCB	8	7	3
ROMANYA	5	1	4
ÇİN	2	2	4
DAC	2	4	6
MACARİSTAN	1	1	2
BULGARİSTAN	-	-	3

Not: A: Altın G: Gümüş B: Bronz T: Toplam

MADALYA SİRALAMASI

KADINLAR

A	G	B	T
ROMANYA	5	1	4
SSCB	2	3	7
DAC	1	1	2

ERKEKLER

A	G	B	T
SSCB	6	4	1
ÇİN	2	2	4
DAC	1	3	4

AMATÖR SPORCULAR

Sorunlarımız

deşarj olmasını sağlar. Bu-ğladır kılar.

vardır. Benim yaptığım spor dan bahsedeceğim. Bu sorun-ların sorunları olduğuna ina-ra tam ve gerekli önemli kim-se vermior. Gereken önem verilirse spor daha iyi şartlar-da yapılabilir.

En başta sorunumuz futbol sahamızın olmayışı. Saha ol-mayınca idman yapacak yer-ler bulmakta zorluk çekiyor-ruz. Bu sporu yapan gençlerin, yaptıkları sporun önemini kavramamış olmaları, spor için gerekli malzemelerin, araç ve gereçlerin bulunamaması çok zor şartlar altında çalış-mamız neden oluyor.

k, herkes bunu biliyor ve söylüyor. ada kimsenin şer yaptıkları yok.

MURAT BİNGÜL
THY Yıldız futbol
takımı oyuncusu

Sporun insan yaşamında çok büyük yeri vardır. Daima insanı zinde ve genç tutar. Ama spor yapmak için gerekli ortamın da bulunması gere-ki. Fakat sporun bu yarar ve öneme rağmen ülkemizde halen spor salonu, salonlarda-ki soyunma odası, oynamak için top başlıca sıkıntılardır.

AYTUĞ KANAR
İTÜ Yıldız Basketbol
Takımı Oyuncusu

ÖĞRENCİ DÜNYASI

YURT LARDAN

MANDIRA MI?

ÖĞRENCİ YURDU MU?

Koyunların kapalı olduğu yerler vardır; üstü açık, çok az bir kısım kapalı... Buralara mandıra denir. Arkara'daki öğrenci yurt-larını görünce bir an aklıma onlar geldi. Bir odaya dört kişiyi tıkmışlar.

15-16 Kasım 1987 günleri Ankara Cebeci Yurdu'nda su yoktu. 560 kişinin kaldığı bir yurttan su bir kuru kuru kalmış. Benim aklıma yine mandıralar geliyor. Her hangi bir sosyal etkinlikler-de bulunamazsınız. Sinemaya, tiyatroya, panele giderek gecik-biliniyor-ki, kızların en geç 20.00'de olmalarını düşünürsek, o zaman yandın. Pat, "Mevzuat" karşındadır hemen.

Geçen yıl DTCF Pre-Historya bölümünde okuyan bir arkadaşımız yurttan atıldı. Atılma gerekçesi ise yurtta olmamasıydı. Halbuki arkadaş o gece yurttaydı. Görevli memur KADIR OYMAK onun yurtta olduğunu bilmesin diye, tutanakta yok göstererek atılmasına neden oldu. Arkadaşımız Doğulu olup ailesinin de ekonomik durumu pek iyi değildi. Zorunluluklar onun yurtta kalmasını gerektiriyordu. Bu yurt devlet kuruluşu mu? Hayır. Bu yurt bence KADIR OYMAK'ın mandırası. Yurt-ları denetleyen müfettişler var "Mevzuata" göre. Sorunlarımızı anlatmak için henüz şerefine nail olmadık. Hem sorunlarımızı, yurttan atılma korkusu olmadan dile nasıl getirecektik?

Ankara Cebeci Öğrenci Yurdu bir yurt sakini

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ YURT LARINDA DİLEKÇİ

Boğaziçi Ü. Yurtlarında kalmakta olan öğrenciler yemekle-rin besleyici ve kaliteli olmasını isteyerek, bu konudaki taleplerini içeren bir dilekçe-yi Rektör'lüğe verdiler. Besyüz öğrenci tarafından tek tek verilen dilekçeden birgün sonra yemekta ta-vuk verilmesi ve Rektör'ün öğrenci yemekhanesinde yemesi öğ-renciler tarafından ilgilie karşılandı.

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YURT LARINDA -25°

Atatürk Üniversitesi kampüsü içerisinde bulunan öğrenci yurtlarında kaloriferlerin yanmaması, yurtlarda bulunan 7.000 dolayında öğrenciyi zor durumda bıraktı. Isınım gece sıfırın altında 25 dereceye kadar düştüğü Erzurum'da, Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumunda başka yurtlardaki öğrenci-ler battaniyeler içerisinde ders çalışmak zorunda kaldıkları-nı, suların soğuk akması üzerine banyo ve temizlik yapama-dıklarını belirterek yurt müdürlüne başvuruda bulundular.

ZORLA NAMAZ VE ORUÇ

Afyon'un Çay ilçesinde ortaöğretime devam eden öğrenci-lerin kaldığı Kaşgıyan Öğrenci Yurdu'ndaki öğrencilere zorla namaz kıldırılıp Cuma günleri oruç tutturulduğu iddiasıyla Yurt Müdürü ve Yöneticisi tutuklandı. Yurtda barınan iki-yüz öğrenciyi yönelik bu baskılar bir kısım öğrenci velisi ta-rafından kınandı.

LİSELİLER ANLATIYOR

Sınıfta dayak var!

Biz Kartal Maltepe Lisesi öğrencileriyiz. Okulumuzda bir çok sorunlarla karşı karşıya kalmaktayız. Bu sorunlarımızı dile getirdiğimiz taktirde baskı-dayak ile karşıtık gör-mekteyiz.

Okul idaresi sorunlarımıza eğilmek bir ya-na en ufak bir hareket karşısında okuldan öğ-renei atmak için çaba harcıyor. Ayrıca her okulda olduğu gibi bizim okulumuzda da dergi, kitap vb. şeyler getirmek yasaktır.

Öğrenim haklarımızı yavaş yavaş kendini bilmez bir kaç öğretmen tarafından geri alın-makta, öğrenciler çaresizlik içinde bırakıl-maktadır. Ders saatinde sınıfta ders işlenirken idareciler içeri girip ders aneğini bozup bir-kaç öğrenciyi idareye çekmektedir. Bazen si-nifta bile dövmektedir. Öğrencinin onur ve saygısını kırarak sözler söylenmektedir. Ay-rica okula gelmeyen öğrenci sayısı beşten fazla ise sınıf tamamen topla kaçıştan işlem gör-mektedir.

Bu baskı ve dayak olayları iyice arttığından biz öğrenciler öğretmenlerin, bu baskı u-gulama ve dayak atma hakkını nereden aldı-ğın çok merak etmekteyiz.

Kısacası öğrenim haklarımız, bizlere geri verilsin. Bu haklar öğretmenlerin maşası ol-maktan çıksın ve öğrenciler ezilmeden, bas-ki görmeden eğitim ve öğretim görsünler ist-iyoruz.

Maltepe Lisesinden
bir grup öğrenci

İ.Ü. öğrencileri rektörü istifaya çağırdılar

İ.Ü.'de atılmaları karşı dilekçe kampanyasında 1500 ci-varında imzaya ulaşılan dilek-çe, 11 Kasım günü 300 öğren-ci tarafından Cem'i De-miroğlu'na verilerek istendi. Önce görevliler tarafından rektörün odasına çıkılmasına izin verilmeyen öğrenciler da-ha sonra 3 temsilci seçerek rektörle görüşmeye yollandılar. Ancak görüşmeye basın men-supları alınmazken odaya gir-diğini sonradan öğrendiğimiz siyasi şube görevlisinin de gö-rüşmeye katılması ilginçti. Rektör de Üniversitenin açılış töreninde "öğrenciler benim-le gelsinler görüşsünler" di-yordu. İşte biz de atılmalar gi-bi bir sorun için kendisine git-tik. Biz kabul etmediği gibi, dilekçeleri de almayacağı bil-dirdi. Halbuki sorunlarımız için kendisiyle görüşmediğizden yakının kendisiydi. Bu iki yüzlü davranışı protes-to etmek için rektörlük binası içinde 1 saate yakın oturma eylemini gerçekleştirdik. Daha

sonra "Rektör istifa!" sloga-nı ve alkışlarla rektörlük bi-nası içinde yürüdük. Bahçede "Rektör İstifa, YÖK'e Hayır" sloganları içinde dilekçelerimi-zi yaktık. Çevreden gelen öğ-rencilerin alkışları arasında rektörlük önünden uzaklaştık. Bu sırada sivil görevlilerin dik-katlice izledikleri görülyor-du. Bir kez daha haykırıyoruz. Rektör İstifa, YÖK'e Hayır.

İ.Ü.den
bir grup öğrenci

8 Kasım da İstanbul öğrenci dernekleri tarafından hazırlanan "YÖK'e Hayır" dilekçesi imzaya açıldı.

Rehabilitasyon

Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F.'-de Dekan Yardımcısı Prof. Er-gin İğrek tarafından "Öğren-ci başarısızlığı ve Öğrenci so-runları" konulu bir konferans verildi. Fakat konferansta öğ-renci sorunlarını ve çözüm yollarını anlatmaktan çok sa-yılar ile boğuşup durdu. Öğ-renciler sorunlarını soru yolu ile dile getirmek istediler. Bu-nun üzerine Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinden arka-daşımız Metin Ersoy bir soru ile araştırma görevlilerinin usulsüz sınav yaptığını bu-nedenle de bir çok arkadaşın atılma durumuna geldiğini be-lirtti. Bu durum ile ilgili ola-rak kendilerini ve fakülte yü-netim kuruluna başvurduklar-ını fakat bir sonuç alamadık-larını, bunun üzerine sorunu

Rektörlüğe götürdüklerini ama Rektörün, araştırma gö-revli ile ilgili YÖK madde-sini okumakla yetindiğini söy-leyen arkadaşımızın, araştırma

görevlilerinin usulsüz sınav yaptıkları halde neden korun-dinçiciler arasında bulunan Prof. Tezer Öcal tarafından kendilerine hakaret edildiği ge-rekçesiyle okul kimlik kar-tı alındı.

Bu olay üze-rine öğrenciler toplu halde toplantı salonunu terk ettiler. Ve terk ederken de burada so-runlarının dile getirilemediğ-i söylediler.

Bu durum karşısında kırılma-şan Ergin İğrek salonu terk ederken "Karşımda erkekçe konuşacak öğrenci isterim" diyerek bağırdı, bir arkadaşın "Biz neyiz?" demesi üzerine öğrenciyi büyük bir hisim ile saldırdı.

Öğrenciler Fak-ülte yönetiminin bu tutumu-na kinadılar ve öğrenci sorun-larının serbestçe görüşülüp tartışılacağı bir platform istediler. Daha sonra hakare-te uğradıkları ve tartaklandık-ları gerekçesi ile savcılığa suç duyurusunda bulunacaklarını söylediler.

Gazi Üniversitesi'nden
bir grup öğrenci

ODTÜ Öğrenci Derneği

Genel Kurulu'nu Yaptı.

ODTÜ Öğrenci Derneği İlk Olağan Genel Kurulunu 27 Kasım 1987 tarihinde gerçek-leştirdi. Genel kurul öncesi-ne değişik program tasarlara-nın öğrenciler arasında tartış-ması süreci yaşandı.

Divan heyeti seçimiyle baş-layan Genel Kurul, öğrencile-rin sundukları programlarla devam etti. Oylama sonunda, 7 kişilik yönetim kurulu, 5 ki-

şilik Denetleme kurulu ve 5 ki-şilik Disiplin kurulu oluşturul-du. Bu kurullara seçilen üyele-rin tümü Genel Kurul öncesi hazırladıkları program öne-rişinde, deneklerinde anti-faşist, anti-empyalist ilkelerin be-nimsenmesini önermişlerdi.

ODTÜ öğrenci derneğinin 715 üyesi bulunuyor. Üyelerin Genel Kurula yoğun ilgi gös-terdiği gözlemleniyor.

Fotokopi Merkezi

Ankara'nın Cebeci semtin-de bulunan Fotokopi Merke-zi'nde ders notları Hukuk Fak. Mezu nu bir gencin ince-lemesinde geçtikten sonra sa-tışa sunuluyor. Arzu eden öğ-renciler ders notunun yanısıra geçmiş yılların sınav soruları-nı da edinebiliyorlar. Hizmet bu kadarla da kalmıyor. Taş-ra-da yuzy aşkın abonelelerinin olduğunu belirten fotokopiler, ders notlarını Ankara'dı-şındaki öğrencilere kargo ile yolladıklarını belirttiler. Öğ-renciler bu durumdan men-nun kaldıklarını belirterek ki-taplarındaki yüksek fiatla satılan kılamların nüshalarını buradan alabildiklerini söylüyorlar.

A.Ü. Veteriner Fakültesi'nde lağım kokusu içinde ders

A.Ü. Veteriner Fakültesi'nin bazı bölümlerini lağım suları bastı. 13 Kasım da kollektördeki arıza sonucu fakültenin bes-in sağlığı konusunda çalışmalar yapılan Besin Hijyeni Ana bilim dalı binasının alt katları lağım suları ile doldu. Dersle-rimizi kesif bir lağım kokusu içinde yapıyoruz. Üstelik bu ilk değil, bir ay önce 4'ncü defa lağım sularının baskınma uğ-ruyoruz. Öğrenci uygulama salonumuz ise tamamen kullanı-lamaz durumda. Çağ atlandığı iddia edilirken biz lağım suları-nın üzerinden atlayarak dolaylıdırız.

A.Ü. Veteriner Fakültesi'nden Bir Grup Öğrenci

B.Ü. Köy-Koop Kulübü'nün köylere kitap kampanyası

Boğaziçi Üniversitesi Köy-Koop Kulübü köy ilkokulları-na yardım kampanyası açtı. Kulübün 27 Ekim-9 Kasım arasında açtığı kitap sergis-i ile birlikte başlatılan kampanya Kasım ayının son haftasına kadar sürdü-rülecek. Kulübün daha önce ilgisizime geçmiş ol-duğu 6 köy ilkokuluna gönde-rilmek üzere okunmuş çocuk kitapları, ders gereçleri, defter, kalem vb. topluyor.

Toplanan kitap ve malze-meler Aralık ayında köylere ulaştırılmak üzere ilçe İlköğ-retim Müdürlüklerine gönderile-cek. Boğaziçi Üniversitesi öğ-rencileri kampanyaya oldukça büyük ilgi gösteriyorlar. Top-lanan başlıklara ek olarak, Köy-Koop Kulübü kitap sergi-sinden elde edilen geliri de bu bağış kampanyası için kulla-nacak.

Meslek Liseliler:

Okumaya Çalışıyoruz

Biz Gebze endüstri mes-lek lisesi son sınıf öğrencileriyiz. Okumaya çalışıyo-ruz. Görünüşte okula gidi-yoruz, ders görüyoruz ama eğitiliyor muyuz?

Kıymetli dostlarımız epey-dir içimizde biriktirdiğimiz derterimizi Gençlik Dün-yası vasıtasıyla sizlere ile-tmek istedik.

Nedir bizim derterimiz? Sömürülen, geleceği yok edilmiş gençleriz. Bizim so-runumuza ne eğilen ne de ilgi gösteren var. Bizler ikinci sınıf vatandaş mıyız?

Okumak, geleceğin istik-balını kurmak bizim de hakkımız değil mi?

Şimdi sizlere lisemizdeki durumu kısaca özetlemek istiyoruz; haftada iki gün okula gidiyoruz. Diğer üç günümüz fabrikada meslek eğitimi görmekte geçiyor. Siz de biliyorsunuz ki mes-lek eğitimi kanunu yeni çıktı. Bu kanuna göre öğ-renciler haftanın iki günü-nü okulda ders görerek di-ğerk üç gününü de bir işlet-mede eğitim görebek geçire-cek. Tabii bu kanunun

Ertuğrul Lale
Gebze Tek. ve End. Mes.
Lisesi

XI/B sınıfı öğrencisi

BRIÇ

Günden güne ülkemizde yaygınlaşmakta olan Briç dü-şlenen turnuvalarla hem sis-temli bir şekilde oynanmasına hem de gelişmesine zemin ha-zırlamaktadır. Son olarak 28-29 Ekim 1987'de üç seans üzerinden 90 çiftin oluşturul-du

turnuva kurallarında yaptığı son değişikliklerini oyunculara bildirilmesini ile başladı. Turnuvaya katılan sporcu-lar arasında gençlerin

4. d. la bi tür ları. Fe genç lendir: gitti. Gele. Turnuva da ilk üç.

1-Süley. Kilercioğlu
2- Ata Ayı
dehayir % 18
3- Mesut Ka
met Ali Ince %

Gençler birli- klaşmada sekiz can Öztürk - Ümü d. Mixed birinciliği. dut Sami Kohen

ğu 45 masada oynanan "Ge- leneksel Cumhuriyet Turnu- vası" düzenlendi. Türkiye Briç Federasyonun- ca organize edilen turnuva TBF'nun tayin ettiği genel di- rektör Erdal Sıdar tarafından, Dünya Briç Federasyonu'nun

Vakt Erişip Gayrı Yeter

Önder Güvenç

Ali Osman ülkesinde esen
bir kısırlık çığlığı, bir ölüm türküsü rüzgâr idi.

Köylünün göz nuru zeamet
alın teri timar idi.

Kırık testiler susuz
su başlarında büyük buran siphahiler var idi.
Yolcu, yollarda topraksız insanın
ve insanız toprağın feryadını duyar idi.
Ve yolların sonu kale kapısında kılıçlar şakırdar
köpüklü atlar kişner iken

çarşıda her lonca kesmiş kendi pirinden ümidi
tarumar iç'

Simavna Kadısoğlu Şeyh Bedrettin Mahmut böyle bir ortamda Anadolu köylüsüne tanrının insanın içinde olduğunu ve bu sebeple herkesin eşit olduğunu söylüyor. "Ey haklarını kaybetmiş olanlar ayaklarını dünya mülkünü sizlere helal kıldık" diyerek neydeyse 600 yıl öncesi bir dünyada insanları yarın yanağından gayrı herşeyde eşit ve ortak bir toplumdüzeninin kurulması için isyana çağırıyordu. İsyana katılan her dinden insan vakt erişip gayrı yeter diyerek kovuyordu ağasını, beyini.

Osmanlı feodalizminin siyasi ve askeri otoritesinin dağıldığı bir dönemde yaşayan Şeyh Bedrettin, toplumsal dinamiklerin üstünde hareketleriyle, çağının çok ilerisinde siyasi tavırla Anadolu insanının mücadele geleceğinde bir kilometre taşıdır.

Şeyh Bedrettin görüşlerini temel olarak İslam reiscesinden alır. Fakat Varidat'ın melekler, yeniden dirilme, cennet, cehennem ve İsa ile ilgili çelişkili sözlerinden dolayı Kuran'la açıkça ters düşer. "Her nesnede, hatta her zerrede bütün evren mündemictir. Görülmez mi ki, tasavvur itibarıyla bir tohumda bir ağacın hepsi giz-

lenmiş olduğu gibi, tohum dahi ağacın her parçasında gömüldür. Çünkü ağaç daneden, danede ağacın meyvasından, meyva ise ağacın parçalarından hasıl olmaktadır. Evren de böyledir: Bütün parçalarıyla kendi aslında o asıl da evrende mevcuttur. Öyle ise bütün evrenin her zerrede bulunduğu şüpheisizdir" sözleri onun fikrî bilginliğinden ne kadar ileride olduğunu açıkça sergiler. Ona göre eylemsiz bilgi inançsız eyleme benzer. Din farkını yadsıyan, toprakların onu işleyenlerin arasında üleştirileceği, ezenin, ezilenin olmayacağı düzeni için savaşır, ayaklanır. İki yoldaşı, Börklüce Mustafa ile Torlak Kemal ve

...yiğitleri baktılar ufka...

En yumuşak, en sert,
en tutumlu, en cömert
en seven
en büyük, en güzel kadın

TOPRAK
nerdeyse doğuracak
doğuracaktı

Tarihsel, sosyal, ekonomik şartların
Zaruri neticesi bul.

deme bilirim
o dedigin nesnenin önünde kafamla eğilirim.
Evet yenilen Bedrettin kazanan tarihtir.

Yağmur çiseliyor.
Serez çarşısı dilsiz,
Serez çarşısı kör.

Havada kavuşmanın, görmemenin kahrolası hüznü
Ve Serez çarşısı kapatmış elleriyle yüzünü.
Yağmur çiseliyor.

20 Aralık 1416 günü Şeyh Bedrettin kendinden başka yaşayan büyük fıkıh bilgini olmadığı için yakalandığında önüne sürülen katlinin vacip olduğunu yazan fermana kendi mührünü basar ve Serez'in çarşısına çırılçıplak asılır. Tarihî bir göz kırpmı süresi içinde olan bu kavganın kahramanları ve düşünceleri Osmanlılarca da unutturulmaya çalışıldı. Nazım'ın destanıyla başlayan Bedrettin'in keşfi daha sonra yazılan oyunlarla yeniden gündeme getirilerek devrimci mücadelemizdeki saygın yerine oturtuldu.

NAZIM HİKMET

AHMEDİN HİKAYESİ

Balkan harbinden önceydi. Dokuz yaşımdaydım. Dedemle, Rumelinde, bir köylüye misafir olduk. Köylü mavi gözlü ve bakır sakallıydı. Bol kırmızı biberli tarhana içtik. Kıştı, Rumelinin kuru, çok bilemiş bir biçim gibi keskin kışlarından biri. Köyün adını hatırlıyamıyorum. Yalnız, yola kadar bizimle gelen jandarma, bu köyün insanlarını dünyamın en inatçı, en vergi vermez, en dik kafalı köylüleri diye anlatıyordu. Jandarmaya göre bunlar, ne müslüman, ne güvürlü. Belki kızılbaşlar. Ama, tam da kızılbaş değil.

Köye girişimiz hâlâ aklımdadır. Güneş battı batacak. Yol don tutmuş. Yolda cam parçaları gibi pırıldayan kaskatı su birikintilerinde kızılardı. Köyün karanlığa karışmaya başlayan ilk ciltlerinde bizi bir köpek karşıladı. İri, alaca karanlık içinde kendi kendinden daha kocaman görünen bir köpek. Havlıyordu. "Arabacımız dizginleri kastı. Köpek atların göğüslerine doğru sıçrayıp saldırıyor. Ben "Ne oluyoruz?" diye basını arabanın arkasından dışarı uzattım. Arabacının kırıbaçı tutan kolu dişeyle yüzüne çarparak kalktı ve yılan ışıgı gibi ince bir şaklamayla köpeğin başına indi. Tam bu sırada kalın bir ses duyduym:

"Hey köylü! Kendini kaymakam mı sandın? Dedem arabadan indi. Köpeğin kalın sesi sahibine "merhaba" dedi. Konuştu. Sonra, köpeğin bakır sakalı, mavi gözlü sahibi bizi evinde konuk etti. Kulâğında çokcuğumdan kalan bir çok konuşmalar vardı. Bunlardan çoğunun manasını büyüdüce anlamış, kimsine şaşırmış, kimsine gülmüş, kimsine kızmıştım. Fakat, çocukken yanımda büyüklerim yaptığı hiç bir konuşma mavi gözlü köylüyle dedemin o geceli konuşmaları gibi bütün hayatım boyunca müessir olmamıştır.

Dedemin yumaşık, çelebice bir sesi vardı. Ötekisi kalın, hırçın ve inatmış bir sesle konuşuyordu. Onun kalınsesi diyordu ki:

"Hünkârın iradesi ve İrânî Molla Haydârın fetvasıyla Serezde, çarşıda, yapraksız bir ağaç dalına asılan Bedreddinin çırılçıplak ölüsü, iki yana ağır ağır sallanıyordu. Geceydi. Çarşının köşesinden üç adam belirdi. Birisinin yedeğinde bir at vardı. Egersiz bir at. Bedreddinin asıldığı ağacın altına geldiler. Soldaki pabuçlarını çıkardı. Ağaca tırmandı. Aşağıda kalkanlar kollarını açıp beklediler. Ağaca çıkan adam Bedreddinin uzun ak sakal altından önce boynuna bir yılan çevikliğiyle sarılmış olan sıkı, sabunlu ipin düğümünü kesmeğe başladı. Bıçağın ucu birdenbire ipten kaydı ve ölünün uzamış boynuna saplandı. Kan çıkmadı. İpi kesmeğe olan delikanlı sapsarı oldu. Sonra eğildi, yarayı öptü, doğruldu. Bıçağı attı ve yarısından çok kesilen düğümü elleriyle açarak uyuşan oğlunu anasının kollarına bırakan bir baba gibi Bedreddinin ölüsünü aşağıda bekleyenlerin kollarına teslim etti. Onlar çıplak ölüyü çıplak atın üstüne koydular. Ağaca çıkan aşağı indi. En gençleri oydu. Çıplak ölüyü taşıyan ölüyü taşıyan çıplak atı yedeğinde çekerek bizim köye geldi. Ölüyü yamacın tepesinde kara ağacın altına gömdü. Ama sonra hünkâr atlarını koyu bastılar. Atlar güdince delikanlı, ölüyü kara ağacın altından çıkardı. Hani belki bir daha köyü basarlardı da cesedi bulurlar diye. Bir daha da domdedi.

Dedem soruyor: "Bunun böyle olduğuna emin misin? "Elbet de. Bunu bana sonraları babası anlattı. Ona da dedesi söylemiş. onun dedesine de dedesi. Bu böyle gider... Odada bidden başka sekiz on köylü daha var. Ocağın kızılı boyadıgı alaca aydınlık dairenin kıyılarında oturuyorlar. Ara sıra bir ikisi kımıldanıyor ve bu alaca aydınlık dairenin içine giren elleri, yüzlerini bir parçası, omuzlarından bir tanesi kırmızılaşıyor. Bakır sakalının sesini duyuyorum: "O gelecek yine. Çırılçıplak ağaca asılan çırılçıplak gelecek yine. Dedem güliyor: "Sizin bu itikadınız, diyor, Hristiyanların itikadına benziyor. Onlar da, İsa peygamber tekrar dünyaya gelecektir, derler. Hatta müslümanların içinde bile İsa peygamberin günün birinde Şamı şerifte gözükecek insanları vardır.

Dedemin bu sözlerine, O bidden karşılık vermiyor. Kalın parmaklı elleriyle dizlerini tuta tuta, de "uluyor. Şimdi bütün gövdesiyle kırmızı dairesinin içindedir. Yüzünü yandan görüyorum. Büyük, düz burnu var. Kavgaya eder gibi konuşuyor: "İsa peygamberin ölüsü etyle, kemiğiyle, sakallıyla dirilecektmiş. Bu yalandır. Bedreddinin ölüsü, kesiksiz, sakalsız, buykış, gözünlü bakış, dilin sözü, göğsün soluğu gibi dirilecek. Bunu bilirim işte... Biz Bedreddinin kuluyuz, ahrete, kıyamete inanamayız ki dağılan fena bulan bedenini yine bir araya toplamış dirileceğine inanalım. Bedreddin yine gelecektir diyorsak, sözü, bakışı, soluğu bizim aramızdan çıkıp gelecektir, diyoruz. Sustu. Yerine oturdu. Dedem, Bedreddinin geleceğine inandı mı, inanamadı mı, bilmiyorum. Ben, dokuz yaşında buna inandım, otuz bu kadar yaşında yine inanıyorum.

İÇ-DİŞ POLİTİKA

Kutlu ve Sargın Türkiye'de

TKP ve TIP (TBKP) genel sekreterleri yurtdışında Türkiye'ye dönceceklerini açıklamışlardı. Genel sekreterler Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'yu taşıyan uçak 16 Kasım günü ankar Esenboğa Havalimanı'na indi. Sargın ile Kutlu arasında "Türkiye'de Marksist Leninist düzen kurmak amacıyla gizli örgüt oluşturup Türkiye aleyhine faaliyette bulundukları iddiasıyla gözaltına alındılar. Daha sonra genel sekreterlerin TCK'nun 140, 141, 142, 143, 146. maddelerine göre sorgulanacakları açıklandı. Kenan Evren döndü "Bu kadar yıl dışarda durdular da niye şimdi geliyorlar? Kanunlar enselerine yapışacaktır." şeklinde değerlendiren ANAP Genel Başkan Danışmanı Mustafa Taşar "Evren'in bu konuda keskin tavır alması TBKP liderlerine "Yakalandılar" diye manşet atması tam bir "habercilik" örneği idi.

linde değerlendirilen ANAP Genel Başkan Danışmanı Mustafa Taşar "Evren'in bu konuda keskin tavır alması TBKP liderlerine "Yakalandılar" diye manşet atması tam bir "habercilik" örneği idi.

FDR Liderleri El Salvador'a Dönüyor

Ağustos ayında Orta Amerika ülkelerinden Meksika, Guatemala, Honduras, Nikaragua, Kosta Rika tarafından imzalanan "Barış Planı Antlaşması'nın" yarattığı uygun ortamdan yararlanan Devrimci Demokratik Cephe liderleri El Salvador'a dönüyorlar. Cephe lideri Fulierme Ungo ile yardımcısı Ruben Zamora, demokrasi mücadelesini ülkelerinde sürdürmek için döndüklerini açıkladılar. El Salvador Devlet Başkanı Duarte, cephe liderlerini El Salvador'da gerilla savaşını sürdüren Ulusal Kurtuluş Cephesi ile ittifakını kesmeye çağırarak "Eğer hâlâ bu silahlı grupları desteklemeye devam ederlerse yasaları çiğnemiş olacaklar ve bunun sonuçlarına katlanmak zorunda kalırlar" dedi. Devrimci Demokratik Cephe (FDR) Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi (FMLN) ile birlikte hükümetle diyaloga hazır olduklarını açıkladı. Devlet Başkanı Duarte'nin yaptığı açıklamaya bakılırsa, cephe liderlerinin ülkeye dönmelerinden hoşnut olmuşa benzemiyor.

DGM'de DİRENİŞ

Cezaevlerinde, mahkeme salonlarında yedi yıldır hiç de yabancısı olmadığımız olaylar tekrar tekrar yaşanmaya devam ediyor. Bu olayların sonuncusu 19 Kasım günü DGM'de yaşandı. Cezaevlerindeki yakınlarının idareye karşı yaptıkları eylemleri desteklemek amacıyla gerçekleştirildikleri gösteri 7 kişinin don vülerek tutuklanmasına yol açmıştı. Tutuklanan 7 sanık DGM'ye getirildiklerinde sevk zincirine vurulmayı reddettiler için jandarmalar tarafından yerlerde sürüklenerek mahkemeye getirildiler. Sanıklar duruşma salonunda tek tip cezaevi elbiselerini çıkarmak isteyip, yine jandarmalar tarafından tartaklanmaya çalışılınca, üzerlerindeki elbiseleri yırttılar. Sonra duruşmaya don gömlek devam edildi.

Jandarmaların tartaklamaya yukumurlarına Mahkeme Başkanı Süheyl Dehroman'ın uyarısıyla son verildi. Yedi sanık bu gayri insani davranışlar karşısında yarılanları kabul etmemeleri üzerine mahkeme başkanı şu açıklamayı yaptı: "Biz yargı yapmaktayız, suçunuz o derece önemli değil, neden yargıyı güçleştiriyorsunuz, tek tip elbise giyip gelseydiniz şimdi tahliye olurdu."

Tutuklulardan Cemalettin

Ali Güler, tepki gösterdikleri cezaevi koşullarının şimdiki kendilerine uygulandığını cezaevlerinde işkence yapıldığını avukatlarıyla ve ziyaretçileriyle gösterdüklerini belirtti. DGM'de sanık yakınlarının duruşmaya izlemek istemeleri polis tarafından itilip kakılma-

sı için geçerli bir neden olabiliyor. Duruşma salonuna alınmayan sanık yakınlarından anneler, "Çocuklarımızı neden bunlar yapıyor?" diye sorarlarken onların ne zaman yarılacakları sorusu geliyor aklımıza. Türkiye'de yarılacak için şu işlemek zorunluluğu yok.

AFİYET OLSUN

İncirlik Hava Üssü, Türkiye ile ABD arasında 1954'te imzalanan "Askeri Kolaylıklar Antlaşması" ile ABD ne "Türkiye'deki tesislerde ortak savunma tedbirleriyle ilgili faaliyetlere katılma" izninin verilmesiyle kurulmuştu. İncirlik üssünün NATO yükümlülükleri dışında amaçlarla kullanılması Türk Dışişleri Bakanlığı her ne kadar "sert" tepkiler gösteriyorsa da, son günlerde basında çıkan haberler bunun tersini kanıtlamaya yetiyor.

3 Haziran 1980 tarihinde Yarbay Oliver North'un Türkiye'ye gelmesi ve İran'daki rehinelere kurtarmak için; İncirlik üssünde bazı "masum operasyonlar" hazırlamasına herhalde NATO'ya karşı olan yükümlülüklerimiz nedeniyle göz yumulmuştu. İrangaate dosyasının açılmasıyla birlikte, bu tür işlerin yalnızca hatır gönüllü halledilmediği de ortaya çıktı. "Sarı Meyve Operasyonu" için 15. ülke Portekiz'den izin alınamayınca, sıradaki 16. ülke, yani Türkiye'den, silah yüklü uçakların geçiş için sağlanan izin Reagan'a tam 147.000 dolara patlamış. İran-İrak savaşında Türkiye'nin tarafısız olmasının yararlanarak bu 147.000 U.S. Dollar'ı yiyen zatlara sesleniyoruz: AFİYET OLSUN!

POLİTEKNİK DİRENİŞİNİN YILDÖNÜMÜNDE ÇATIŞMA

15 Kasım 1973. Yanunistan'da abaylar cuntasının 6. yıldönümü. Öğrenciler Atina'da Politeknik Üniversitesi'ni işgal ediyorlar. Firtına öncesi sessizliği yırıltıyor. Direniş tüm ülkeye yayılıyor. 17 Kasım'da tanklar Politeknik Üniversitesi'nin kapılarını kırıyor. Çıkış, Çankışmada çok sayıda öğrenci ölmesi ve yaralan-

ması, Faşist cuntanın kan döktü yüzünü bir kez daha gösteriyor. Ama politenik direniş Yunanistan gençliğini işgal etmiyorlar. Firtına öncesi sessizliği yırıltıyor. Direniş tüm ülkeye yayılıyor. 17 Kasım'da tanklar Politeknik Üniversitesi'nin kapılarını kırıyor. Çıkış, Çankışmada çok sayıda öğrenci ölmesi ve yaralan-

cilerle polis arasında Amerikan Büyükelçiliği önünde başlayan çatışmalar onu izleyen günlerde de devam etti. Öğrenciler Öğretim sisteminin yeniden düzenlenmesini ve eğitim harcamalarının artırılmasını istediklerini açıkladılar. Yunanistan gençliği direnişini yitirmediklerini bir kez daha gösterdi.

Birol Koçak 7 yıllık cezaevi yaşamından sonra "Hiçbir şey kopmuş değil"

Metin Çoruh

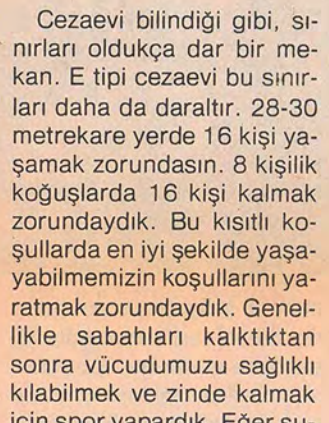
Baskı, işkence ve cezaevlerinin tarihi, sınıf mücadelesi tarihi kadar eskidir. Cezaevleri günümüzde toplumsal yaşamın bir parçası olarak hiç bu kadar yanı-

- Birol, hangi tarihte gözaltına alındın ve tutuklandın?

11 Ekim 1980'de Bursa Emniyet Müdürlüğü'nün 1. Şubesine bağlı polislerce gece evimden alırken Emniyet Müdürlüğüne götürüldüm. 35 gün sonra tutuklandım. Şubede kaldığım sürece karışmış olduğum insanlık dışı işkence ve zulüm her keşçe kolaylıkla tahmin edilebilir. Ama gerçek boyutlarını yaşayan, işkence gören, işkencede sakat kalan bir kişi olarak şunu diyebilirim ki bilinenler yaşanılanı tarif etmekten çok uzak.

- Birol cezaevindeki yaşamdan bahsedermisin biraz. Örneğin sıradan bir gün nasıl geçirdi?

Cezaevi bilindiği gibi, sınırları oldukça dar bir mekân. E tipi cezaevi bu sınırları daha da daraltır. 28-30 metre kare yerde 16 kişi yaşamak zorundasın. 8 kişilik koşullarda 16 kişi kalmak zorundaydık. Bu kısıtlı koşullarda en iyi şekilde yaşayabilmemizin koşullarını yaratmak zorundaydık. Genelikle sabahları kalktıktan sonra vücudumuzu sağlıklı kılabilme ve zinde kalmak için spor yapardık. Eğer suyumuz da varsa banyo yapabiliyorduk. Sonra kahvaltısı, idarenin verdiği çorba içilemeyecek kadar kötü olduğundan, ziyaretçilerimiz getirdiği yiyeceklerle kahvaltısı geçiştirirdik. Kahvaltısı sonrası havalandırma olduğunlar havalandırma yapıldı. Havalandırma sonrası öğle yemeği hazırlıkları başlar ve bu arada gazetele-ri de gelmiş olurdu. Gün-lük olaylar dikkatle izlenen konular olduğundan mümkün olduğunca herkes gazetele-ri bir an önce okumak için acele ederdi.

- Ve ittiler. İtme-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Akşamları yemekle birlikte maddi imkanlarımız elverdiğince geç alabiliyorduk. Günün bu saatinde çay ve yataklık sohbetleri koyulursa, gazetelerin köşe yazıları ve ayrıntıların okunması da

zaman galip tarafın ölümlü genellikle bir demlik çay olurdu. Parmaklıklardan rakip koşu; mesela, At A6 ya mı gidecek, At Adıyaman altı diye başlırlar. Karşı tarafta hamlesini bu şekilde verir. Kodlarla genellikle şerh adları kullanılır. Ama üstün duruma geçen taraf fiyalkı kodlamalara da başvuru. Memleketter anlatılır, dışarıda geçirilen en sıradan bir Güncel, aktüel, ekonomi, tarih gibi konuları içeren bilgi yarışmaları da düzenlenir. Hem zihinsel durgunluğu aşmanın bir aracı hem de bizim gelişmemizi sağlaması açısından bu yarışmaların ayrı bir yanı vardı.

Bir de havalandırma genelinde eğlence gecelerimiz vardı. Koşuşlar şarkı, türk

bu saatlerde olur. Sohbetler genellikle geçmişte gündür. Kimi zaman bu sohbetlerin konusu. Birbirimizi çok iyi tanırdık, kimin ne zaman güleceğini, ne zaman kızacağını, neye sevineceğini çok iyi bildiğimizden birbirimizi kırmak veya üzme-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

şeyler ile geceye katılır. Genellikle her koşuşun birer korusu vardır. gecenin kapanışı, havalandırma sesinin güzelliğiyle ünlü bir arkadaşın söylediği şarkı ile olur.

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

- Tahliye olduktan sonraki yaşamından bahsedermisin?

Pek çok arkadaş tahliye olduktan sonra sevinir. Bende böyle bir etki yaratmadı. Çıktığım andan itibaren sürekli güliyardım. Gül alah-2-3 saniye hesaplamıştık. Fakat benim düşüş sürüm çok kısa sürdü. Önce bir ter boşandı. Hiçbir şey hissetmi-

Demokrasi için kitle örgütlerinde birleşelim

Demokratik Kitle Örgütlenmesine Genel Bir Yaklaşım

Aktm ÇELİKER

Türkiye öğrenci hareketinin son yıllarda yaptığı demokratik atılımın merkezinde şüphesiz birim öğrenci dernekleri yer almaktadır.

87 Türkiye'sinde, 7 yıldır çakılan çivilerdeki gevşeme gözle görülebiliyor. "Çivi çivi söker" sözü, hücre ve hapishane duvarlarını aşarak işçi sınıfının ve öğrenci gençliğin eyleminde yeniden hayat buluyor. En küçük demokratik olanakların kullanılması bile kitlelerin kendine güvenini tazeliyor.

Bu yazı ile öğrenci gündeminin ana maddesi olan "Öğrenci Dernekleri"ne ilişkin tartışmalara katılmak istiyorum. Genel yaklaşımada netlik ve görüşbirliği sağlanırsa, sıkça sözü edilen özeldeki tıkanma daha kolay açılacaktır kanaatindeyim.

NESNEL VE TARİHSEL TEMEL

6 Eylül Referandumu önce-sinde günlük gazeteler de şu haber çıkmıştı: "13 DemokratiK Kitle Örgütü Referandum-da Evet diyor". Haberin konumuz açısından ilginçliği, demokratik kitle örgütleri olgusunun sol'un dışında da genel kabul görmeye başlamasıdır.

Peki, demokratik kitle örgütlerini "olmazsa olmaz" bir toplumsal ihtiyaç haline getiren nedir? Bu örgütler iddia ettiğigi gibi solcuların akilları nesne kurduğu, kitlelerle ilişkisi, geçmişi ve gelecekte bağı olmayan yıkıcı, bölücü, ihtilali ve hatta illegal örgütler midir?

Soruların cevabını önce nesnel sonra da tarihsel temelde vermeye çalışalım.

Demokratik kitle örgütlerini "olmazsa olmaz" bir toplumsal ihtiyaç haline getiren solcular değil, bizzat kapitalizmdir. Sermaye ve işçi sınıfı aynı tarihsel anda, birlikte sahneye çıkmışlardır. Sahneye çıkışları önleyen ve geciktiren feodaliteye karşı birlikte mücadele vermişlerdir. 1789 Büny Fransız İhtilali "Eşitlik, Hürriyet, Kardeşlik" şiarıyla bütün halk yığınlarını hareketle getirdi, yeni kapitalizm çağını müjdelersen, başta işçi sınıfı olmak üzere çalışan yığınların "ekmek" sorununu çözmemişti.

İşçi sınıfı 16 saat çalıştı makine başında, oturduğu zeminde evlerde bu gereği karşılamak kavgası. İş makinaları "kırma" başladı. Ama sorunun makineden değil makine sahtesinden kaynaklandığını anlamakta gecikmedi. Ölmek dahil, yoksulluk bir fedakarlık ve direniş ruhuyla patronlara karşı kıyasıya bir mücadeleye girişti. Önce tek tek fabrikalar da, sonra bölge ve ülke çapında ilk işçi meslek birlikleri ortaya çıktı. Bunlar daha sonra işçilerin dayalı güçlü işçi sendikalarına dönüştüler. 8 saatlik işgünü, adil ücret, iş güvenliği başta gelen talepleri oldu.

Günümüzün çağdaş sendikacı anlayış, kapitalizme yağıt çok zengin bir mücadele birikimine sahiptir. Salt adil ve yüksek ücret talebiyle kendisini sınırlamayarak ücretli kölelik sistemi olan kapitalizme son veremeyi, işçileri bu ruhla eğitmeyi benimsemiştir.

İşçi sınıfının tekelere karşı verdiği ekmek ve hürriyet kavgası, diğer toplum kesimlerine esin kaynağı olmuş, her toplumsal kesimin kendi (mesleki Demokratik) örgütünü kurması yönünde, onlara güç vermiştir. Toplumsal guruplar, toplumsal kesimler, kendilerini toplumsal sınıflara göre ye-

ANTI-TEKEL, MESLEKİ-DEMOKRATİK YAPILANMA ESASTIR

Demokratik kitle örgütleri, tekelin doymak bilmez yağmasına ve aşırı kâr hırsına karşı, sözcülüğünü üstlendiği grup, kesim ya da sınıfın maddi çıkarlarını savunmak, koru-

mak ve geliştirmek zorunda-dır. Sosyal varlıkların daha iyi şartlarda sürdürmek için yaratılan toplam değerden pay almak ve tabakalara yönelik baskı biçimlerine başvuru.

Öte yandan tekelilerin varlığı, yaşam standartlarının yükseltilmesinin önüne sürekli olarak politik engeller çıkarır. Çünkü tekelci sermaye, sınırsız bir hegemonya kurmak, emekçileri acımasızca sömürme ve her yola başvurarak en yüksek çıkarlar elde etmek için, kendisi dışındaki bütün sınıf ve tabakalara yönelik baskı biçimlerine başvurur.

Politika da demokrasi düşmanlığı tekelin aklı zedeliğidir. Bu özellik, demokratik hakları sürekli kısıtlamaktan, demokrasiyi sınırlamaktan,

Herkesi politik, demokratik, kültürel, sportif, hayatın her alanında, birleştirmek ve örgütlemek... İşte günümüzün devrimci taktiği ve kitle çizgisi budur.

demokrasiyi toptan yoketmeye kadar varan, sıfırlı güçleri ve uluslararası dengye bağılı girişimler olarak kendini gösterir.

Özgürlüğün ve demokrasi-nin sürekli çiğnendiği ya da toptan yok edildiği bir ortamda, ekmekğin küçülmesinin, hayat standartlarının düşmesinin önüne geçmek mümkün değildir. Öyleyse ekmekğin küçülmesini, hayat standartlarının düşmesinin istemeyen bir kesimin veya bir toplumsal kesimin demokrasiye kayıtsız kalmasını düşünmek, Çünkü Tekeller ekmek sorunu ile örgütlenmek zorunlu bir evre, yaşanması kaçınılmaz bir aşama

demokratik kitle örgütleri, kendilerini anti-tekel yönetimi ekonomik, mesleki, akademik vb. program ve taleplerle sınırlayamazlar. Toplumsal-politik yaşama aktif katılım, temelinde demokrasiye kısıtlı kılma, sahip çıkarlar. Demokratik hak ve özgürlükler için, örgüt toplumsal güçlerini seferber ederler.

Sözkonusu geniş kesimler, bunun bilincinde olsun veya olmasın anti-tekelci mesleki

değildir. Böyle olduğu içindir ki, ortaçağ kapitalizmin hala hüküm sürdüğü bir çok ülkede (Yanbasmız da aynı askeri pakta üye Yunanistan) işçi sınıfı ve halkların kahramanca mücadelesiyi faşizm yıkılıp, bertaraf edilmiştir.

Ülkemizde ise 7 yıldır süren rejimin demokrasiye uzaktan yaklaşımında hiç bir alakası yok. Siyasal-sosyal ve psikolojik kitle dayanakları hızla zayıflamakta olan politik rejim,

gisi olmayan onbinlerce öğrencinin okula atılmasını hatırlatmak yeterlidir, sanırım. Öğrencilerin, eğitim-öğretim programlarının hazırlanmasında katkısı, okul yönetimine katılımının savunulması bile YÖK'çülerin tüylerini ürper-tmeye yetiyor.

Burada detaylı ve programatik olarak ele almayacağımız ama "Öğrenci Hakları ve Talepleri" başlığı altında toplayabileceğimiz akademik tespitler, öğrenci derneklerini yüzbinlerin örgütü yapmaya yetecektir. YÖK'ün savunma öğrencilerin "Devede kulak" misali çok az olduğu düşün-lürse sosyal zeminin ne kadar elverişli ve geniş olduğu anlaşı-lır. Dernekler, öğrenci haklarını benimseyen herke-se kaplarını açmakla yetinmemeli, YÖK'ün halen etkisinde olan, öğrenci haklarına ve öğrenci derneklerine dudak bükme kesimleri de bu etkiden kurtarmak ve kazanmak için özel bir caba sürdürmelidir. Kitleleşme-nin önünü açacak tutarlı ve güven verici yaklaşımlar, bu asgari zemin üzerinde tartışılıp, geliştirilmelidir.

Öğrenci dernekleri kendisini salt akademik hak ve istemlerle sınırlanamazlar. (Bugüne kadar çarpıcı göstere, üzerinde onca gürültülü kopartılmasına rağmen subjektif olarak böyle bir sınırladırımanın olmadığı, akıl almaz darlıktan anlaşıyor). Çünkü, en sıradan, en masum öğrenci haklarını gaspedi, sürekli çiğneyen mevcut eğitim-öğretim sistemi gökten zemille inmedi. Her

ABD emperyalizminin ve bir avuç tekelcinin aktif desteği ile ayakta durabilmektedir. Asgari ücretten, taban fiyata, öğrencilerin nasil yetişireceğinden, devlet memurlarının kimlerden oluşacağına Doğuda hangi "önlemler" alınacağından, seçimin ne zaman yapılması gerektiğine kadar, 55 milyonluk ülkenin siyasi, ekonomik, toplumsal ve hukuki bütün ana yönlerini mevcut politik rejim belirliyor. Politik rejimin yol açtığı toplumsal felaketleri saymaya gerek bile yok.

Bu toplumsal felaketten bir an önce kurtulmak, bunun bir karabasan olduğuna inanmış herkesi, politik, demokratik, kültürel, sportif, hayatın her alanında en geniş cepheye derleştirmek ve örgütlemektir. İşte günümüzün devrimci taktiği ve kitle çizgisi budur. Bedelini çok ağır ödediğimiz her yıllık toplumsal pratiğin öğrettiği ve emrettiği de işte budur.

Öğrenci haklarını, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

ANTI-TEKEL, MESLEKİ-DEMOKRATİK YAPILANMA ESASTIR

Demokratik kitle örgütleri, tekelin doymak bilmez yağmasına ve aşırı kâr hırsına karşı, sözcülüğünü üstlendiği grup, kesim ya da sınıfın maddi çıkarlarını savunmak, koru-

mak ve geliştirmek zorunda-dır. Sosyal varlıkların daha iyi şartlarda sürdürmek için yaratılan toplam değerden pay almak ve tabakalara yönelik baskı biçimlerine başvuru.

Öte yandan tekelilerin varlığı, yaşam standartlarının yükseltilmesinin önüne sürekli olarak politik engeller çıkarır. Çünkü tekelci sermaye, sınırsız bir hegemonya kurmak, emekçileri acımasızca sömürme ve her yola başvurarak en yüksek çıkarlar elde etmek için, kendisi dışındaki bütün sınıf ve tabakalara yönelik baskı biçimlerine başvurur.

Politika da demokrasi düşmanlığı tekelin aklı zedeliğidir. Bu özellik, demokratik hakları sürekli kısıtlamaktan, demokrasiyi sınırlamaktan,

Herkesi politik, demokratik, kültürel, sportif, hayatın her alanında, birleştirmek ve örgütlemek... İşte günümüzün devrimci taktiği ve kitle çizgisi budur.

demokrasiyi toptan yoketmeye kadar varan, sıfırlı güçleri ve uluslararası dengye bağılı girişimler olarak kendini gösterir.

Özgürlüğün ve demokrasi-nin sürekli çiğnendiği ya da toptan yok edildiği bir ortamda, ekmekğin küçülmesinin, hayat standartlarının düşmesinin önüne geçmek mümkün değildir. Öyleyse ekmekğin küçülmesini, hayat standartlarının düşmesinin istemeyen bir kesimin veya bir toplumsal kesimin demokrasiye kayıtsız kalmasını düşünmek, Çünkü Tekeller ekmek sorunu ile örgütlenmek zorunlu bir evre, yaşanması kaçınılmaz bir aşama

demokratik kitle örgütleri, kendilerini anti-tekel yönetimi ekonomik, mesleki, akademik vb. program ve taleplerle sınırlayamazlar. Toplumsal-politik yaşama aktif katılım, temelinde demokrasiye kısıtlı kılma, sahip çıkarlar. Demokratik hak ve özgürlükler için, örgüt toplumsal güçlerini seferber ederler.

Sözkonusu geniş kesimler, bunun bilincinde olsun veya olmasın anti-tekelci mesleki

değildir. Böyle olduğu içindir ki, ortaçağ kapitalizmin hala hüküm sürdüğü bir çok ülkede (Yanbasmız da aynı askeri pakta üye Yunanistan) işçi sınıfı ve halkların kahramanca mücadelesiyi faşizm yıkılıp, bertaraf edilmiştir.

Ülkemizde ise 7 yıldır süren rejimin demokrasiye uzaktan yaklaşımında hiç bir alakası yok. Siyasal-sosyal ve psikolojik kitle dayanakları hızla zayıflamakta olan politik rejim,

gisi olmayan onbinlerce öğrencinin okula atılmasını hatırlatmak yeterlidir, sanırım. Öğrencilerin, eğitim-öğretim programlarının hazırlanmasında katkısı, okul yönetimine katılımının savunulması bile YÖK'çülerin tüylerini ürper-tmeye yetiyor.

Burada detaylı ve programatik olarak ele almayacağımız ama "Öğrenci Hakları ve Talepleri" başlığı altında toplayabileceğimiz akademik tespitler, öğrenci derneklerini yüzbinlerin örgütü yapmaya yetecektir. YÖK'ün savunma öğrencilerin "Devede kulak" misali çok az olduğu düşün-lürse sosyal zeminin ne kadar elverişli ve geniş olduğu anlaşı-lır. Dernekler, öğrenci haklarını benimseyen herke-se kaplarını açmakla yetinmemeli, YÖK'ün halen etkisinde olan, öğrenci haklarına ve öğrenci derneklerine dudak bükme kesimleri de bu etkiden kurtarmak ve kazanmak için özel bir caba sürdürmelidir. Kitleleşme-nin önünü açacak tutarlı ve güven verici yaklaşımlar, bu asgari zemin üzerinde tartışılıp, geliştirilmelidir.

Öğrenci dernekleri kendisini salt akademik hak ve istemlerle sınırlanamazlar. (Bugüne kadar çarpıcı göstere, üzerinde onca gürültülü kopartılmasına rağmen subjektif olarak böyle bir sınırladırımanın olmadığı, akıl almaz darlıktan anlaşıyor). Çünkü, en sıradan, en masum öğrenci haklarını gaspedi, sürekli çiğneyen mevcut eğitim-öğretim sistemi gökten zemille inmedi. Her

ABD emperyalizminin ve bir avuç tekelcinin aktif desteği ile ayakta durabilmektedir. Asgari ücretten, taban fiyata, öğrencilerin nasil yetişireceğinden, devlet memurlarının kimlerden oluşacağına Doğuda hangi "önlemler" alınacağından, seçimin ne zaman yapılması gerektiğine kadar, 55 milyonluk ülkenin siyasi, ekonomik, toplumsal ve hukuki bütün ana yönlerini mevcut politik rejim belirliyor. Politik rejimin yol açtığı toplumsal felaketleri saymaya gerek bile yok.

Bu toplumsal felaketten bir an önce kurtulmak, bunun bir karabasan olduğuna inanmış herkesi, politik, demokratik, kültürel, sportif, hayatın her alanında en geniş cepheye derleştirmek ve örgütlemektir. İşte günümüzün devrimci taktiği ve kitle çizgisi budur. Bedelini çok ağır ödediğimiz her yıllık toplumsal pratiğin öğrettiği ve emrettiği de işte budur.

Öğrenci haklarını, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

demokratik yapılanma, demokratik kitle örgütlerinin vazgeçilmez niteliği ve programı olur.

DİĞER YAPILANMALAR HEM EVRENSSEL, HEM DE GÖRELİDİR

Demokratik kitle örgütleri-nin, anti-tekel mesleki demokrati programının uzantısı sayılabilecek (anti-emperyalist, anti-faşist, anti-militarist, anti-sosenvist, anti-sömürgesi, anti-apartheid, anti-feodal vb.) temel yönlemleri ülkeden ülkeye ya da bir tek ülkede doğ-nemsel olarak özgül, kültür, ahlak, çevre kirlenmesi değişkenlikler ve ağırlıklar gösterir. Acil hedef bakımından bazıları en öne çıkarken, bazıları ger-planda kalabilir. Hatta salt uluslararası bir dayanışma ilkesi haline gelebilir. (İrçılığa karşı mücadele Güney Afrika'da her şeyin önüne geçeren değer ülkelerde uluslararası dayanışma ilkesine dönüş-mesi gibi)

Açıktır ki, dünya tekelci kapitalist sisteminin ürettiği ve desteklediği bu olgu ve politikalar, dünyamızın tüm namuslu, ilerici, hümanist insanları evrensel olarak karşı çık-maktadır. Demokratik kitle örgütleri de bu evrensel tepki-nin hem uluslararası hem de yerel olarak sağlam kaleleri-dir.

7 yılda politik rejim, diğer toplumsal kesimlerin yanısıra öğrenci gençliğe, özellikle de yüksek öğrenim gençliğine özel bir önem vermiştir. 80 öncesi zaten kısıtlı olan öğrenci hakları bütününe yokedilmişti. Öğrenci gençlik Cumhuriyet tarihinin en karanlık günlerinde bile benzeri görülmeyen yepyeni bir eğitim-öğretim sisteminde sokulmuştur. Türk-islam senteziyle damgalı milletler tezgahı, yüzü 21. yy. a de-ğil, ortaçağa dönmüş yeni bir öğrenci nesli yetiştirmeye başlamıştı. Hayatta "okuyup adam olmak"tan başka hiç bir ideali olmayan öğrenciyi bile kapı dışarı etmekte tereddüt etmemiştir. Siyasete hiç bir il-

Öğrenci hakları ile rejimin geneline uzanan anti-faşist görevlerimiz iç içe-dur.

Hep söylenir. Faşizm, tekelci kapitalizmin tarihsel gelişim sürecinde zorunlu bir evre, yaşanması kaçınılmaz bir aşama

demokratik kitle örgütleri, kendilerini anti-tekel yönetimi ekonomik, mesleki, akademik vb. program ve taleplerle sınırlayamazlar. Toplumsal-politik yaşama aktif katılım, temelinde demokrasiye kısıtlı kılma, sahip çıkarlar. Demokratik hak ve özgürlükler için, örgüt toplumsal güçlerini seferber ederler.

Sözkonusu geniş kesimler, bunun bilincinde olsun veya olmasın anti-tekelci mesleki

değildir. Böyle olduğu içindir ki, ortaçağ kapitalizmin hala hüküm sürdüğü bir çok ülkede (Yanbasmız da aynı askeri pakta üye Yunanistan) işçi sınıfı ve halkların kahramanca mücadelesiyi faşizm yıkılıp, bertaraf edilmiştir.

Ülkemizde ise 7 yıldır süren rejimin demokrasiye uzaktan yaklaşımında hiç bir alakası yok. Siyasal-sosyal ve psikolojik kitle dayanakları hızla zayıflamakta olan politik rejim,

gisi olmayan onbinlerce öğrencinin okula atılmasını hatırlatmak yeterlidir, sanırım. Öğrencilerin, eğitim-öğretim programlarının hazırlanmasında katkısı, okul yönetimine katılımının savunulması bile YÖK'çülerin tüylerini ürper-tmeye yetiyor.

Burada detaylı ve programatik olarak ele almayacağımız ama "Öğrenci Hakları ve Talepleri" başlığı altında toplayabileceğimiz akademik tespitler, öğrenci derneklerini yüzbinlerin örgütü yapmaya yetecektir. YÖK'ün savunma öğrencilerin "Devede kulak" misali çok az olduğu düşün-lürse sosyal zeminin ne kadar elverişli ve geniş olduğu anlaşı-lır. Dernekler, öğrenci haklarını benimseyen herke-se kaplarını açmakla yetinmemeli, YÖK'ün halen etkisinde olan, öğrenci haklarına ve öğrenci derneklerine dudak bükme kesimleri de bu etkiden kurtarmak ve kazanmak için özel bir caba sürdürmelidir. Kitleleşme-nin önünü açacak tutarlı ve güven verici yaklaşımlar, bu asgari zemin üzerinde tartışılıp, geliştirilmelidir.

Öğrenci dernekleri kendisini salt akademik hak ve istemlerle sınırlanamazlar. (Bugüne kadar çarpıcı göstere, üzerinde onca gürültülü kopartılmasına rağmen subjektif olarak böyle bir sınırladırımanın olmadığı, akıl almaz darlıktan anlaşıyor). Çünkü, en sıradan, en masum öğrenci haklarını gaspedi, sürekli çiğneyen mevcut eğitim-öğretim sistemi gökten zemille inmedi. Her

ABD emperyalizminin ve bir avuç tekelcinin aktif desteği ile ayakta durabilmektedir. Asgari ücretten, taban fiyata, öğrencilerin nasil yetişireceğinden, devlet memurlarının kimlerden oluşacağına Doğuda hangi "önlemler" alınacağından, seçimin ne zaman yapılması gerektiğine kadar, 55 milyonluk ülkenin siyasi, ekonomik, toplumsal ve hukuki bütün ana yönlerini mevcut politik rejim belirliyor. Politik rejimin yol açtığı toplumsal felaketleri saymaya gerek bile yok.

Bu toplumsal felaketten bir an önce kurtulmak, bunun bir karabasan olduğuna inanmış herkesi, politik, demokratik, kültürel, sportif, hayatın her alanında en geniş cepheye derleştirmek ve örgütlemektir. İşte günümüzün devrimci taktiği ve kitle çizgisi budur. Bedelini çok ağır ödediğimiz her yıllık toplumsal pratiğin öğrettiği ve emrettiği de işte budur.

Öğrenci haklarını, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlamaya yönelik sendikali, kitle örgütleridir. aynı zamanda kendi içlerinde demokratik işleyiş mekanizmalarına öğrencilerin aktif katılımını sağlayarak; demokrasi-bilincini kazandırmaya da yönelik bir okuldur.

Öğrenci sorunların çözümlemesinde ilk düzeyinde görüşbirliği yamsalın önem taşımaktadır. Bunun nedeni, belli bir merkezden yönlendirilen üniversiteli, tek tek dürtmeler şeklinde bir müdahale yerine ortak sorunların ve çözüm önerilerinin net biçimde şapıtmış tek bir noktadan müdahale daha etkili olacaktır.

Bu birliği sağlamanın yolu ise, tüm derneklerin ve dernek içindeki kitlelerin öğrenci sorunlarının net biçimde diğer sorunlardan ayrılabilesine bağlıdır. Bunu yaptıktan sonra birliğin yolu açılacaktır.

Öğrenci dernekleri, üniversite öğrencilerinin, akademik, sosyal, kültürel ve okul yönetimine katılım mekanizmalarında etkili olmalarını sağlam